VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 | Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 114 — Vol. XLV vuosikerta | SUDBURY, ONTARIO | Tiistaina, syysk. 19 p. — Tuesday, Sept. 19, 1961

Hammarskjöld kuoli lento-onnettomuudessa

Oli matkalla Pohjois-Rhodesiaan neuvottelemaan Katangan presidentti Moise Tshomben kanssa

Ndola, Pohjois-Rhodesia. —Yhdistyneiden Kansakuntien yleissihteeri Dag Hammarskjöld kuoli sunnuntaina lento-onnettomuudessa n. 7½ mailia täältä yleissihteerin ollessa matkalla Leopoldvillestä tänne neuvottelemaan Kongosta eronneeksi julistautuneen Katangan maakunnan presidentti Moise Tshomben kanssa.

Pelastustyöläiset löysivät DC-6-mallisen matkustajalentokoneen rauniosta yleissihteerin ruumiin yhdessä viiden muun henkilön ruumiin kanssa. Raunioissa uskottiin silloin vielä olevan kolme muuta ruumista.

Yksi mies pelastui hengissä, mutta hänkin hengenvaarallisesti loukkaantuneena.

Pohjois-Rhodesian ilmavoimien koneet löysivät rauniot, jotka vielä savusivat pelastustyöläisten saapuessa paikalle eilen. Lentokone oli ilmeisestikin syöksynyt nopeassa vauhdissa puiden latvoihin ja hajonnut miltei täydellisesti. Kaksi lentokoneen neljästä moottorista oli repeytynyt irti koneesta eikä niitä löydetty aivan heti.

Lentokoneen oli määrä saapua sunnuntai-iltana tänne. Sitä ryhdyttiin etsimään eilen päivän valjetessa kun radioyhteys siihen katkesi sunnuntai-iltana.

LENTOKONEESSA TAPAHTUI USEITA RÄJÄHDYKSIÄ ENNEN MAAHAN SYÖKSYMISTÄ

Ainoa lento-onnettomuudessa eloon jääneistä henkilöistä kertoi eilen, että Hammarskjöldin lentokoneessa tapahtui useita räjähdyksiä ennen sen maahan syöksymistä.

Eloon jäänyt henkilö sanoi, että juuri ennen Ndolaan saapumistaan Hammarskjöld oli muuttanut mieltään tänne laskeutumisesta ja oli antanut ohjaajalle määräyksen muuttaa suuntaa.

Juuri ennen maahan syöksymistä, sanoi tämä vielä toistaiseksi nimeämätön YKn turvallisuuspoliisi, lentokoneessa tapahtui voimakas räjähdys jota seurasi useimpia pienempiä räjähdyksiä.

Tämä seikka on aikaansaanut joissakin piireissä arveluja, että mahdollisesti konetta vastaan oli hyökätty Moise Tshomben kannattajain taholta. Tätä pidetään mahdollisena ainakin Ruotsin Trans World-lentolinjan virkailijain keskuudessa Leopoldvillessa, jolta olivat varanneet lentokoneen Hammarskjöldin käyttöön.

HAMMARSKJÖLDIN KUOLEMA TUO ESIIN KYSYMYKSEN SEURAAJASTA

Lontoo. — YKn yleissihteeri Dag Hammarskjöldin kuolema tuo esiin kysymyksen siitä kuka tai ketkä valitaan suorittamaan YKn yleissihteerin tehtävät.

Neuvostoliittolaisella taholla on vaadittu jatkuvasti, että Hammarskjöldin tilalle nimitettäisiin kolmihenkinen sihteeristö — yksi länsimaista, yksi sosialistisista maista ja yksi puolueettomista maista.

Asia voitanee esittää yleiskokouksen tänään alkavalle istunnolle jonka pitämistä oli ehdotettu lykättäväksi yhdellä päivällä länsimaiden taholta.

Hammarskjöldin virkakausi olisi päättynyt huhtikuussa v. 1963.

HAMMARSKJÖLD RHODESIAAN NEUVOTTELUUN KAPINALLISEN TSHOMBEN KANSSA

Leopoldville. — Täällä ilmoitettiin sunnuntai-iltana, että YKn yleissihteeri Dag Hammarskjöld oli silloin matkalla Ndolaan, Pohjois-Rhodesiaan, neuvotellakseen Katangan Kongosta eristäytyneeksi julistaneen Moise Tshomben kanssa.

Samanaikaisesti eräs Katangan suihkumoottorihävittäjäkone tulitti YKn hallussa olevaa Elisabethvillen lentokenttää.

Albertvillessa ilmoitetaan Katangan asejoukkojen ampuneen alas yhden YKn DC-mallisen sotilastransporttilentokoneen. Katangalaisista lähteistä tulleessa tiedossa kerrotaan, että lentokoneella yritettiin kuljettaa YKn joukko'a ja aseita Kaminan lentokentälle Katangassa. Samassa tiedotuksessa sanottiin, että jotkut muut DC-4-koneet pakoitettiin palaamaan Luluabourgiin Kivun maakunnassa.

Tshombe ja Britannian Rhodesian komissioneri loordi Alport neuvottelivat Ndolassa sunnuntai-iltana odottaessaan Hammarskjöldin saapumista.

Tiedotuksissa Katangan pääkaupungista, Elisabethvillesta, kerrotaan, että YKn päämajassa olevat sotilaat puolustivat päämajaa Katangan joukko'en pommittaessa ra-

(Jatkuu sivulla 4)

VIIME TIEDOT

Lontoo. — Kymmenessä oikeudenkäynnissä Lontoossa ja yhdessä Skotlannissa jatkettiin eilen tuomioiden jakamista viime viikonvaihteessa pidätetyille mielenosoittajille. Eilen ilmoitettiin, että kaikkiaan on pidätetty noin 1,700 ydinasevastaista mielenosoittajaa.

Edmonton. — International Union of Mine, Mill and Smelter Workersin edustajakokous alkoi täällä eilen. Paikalle oli saapunut myös paikallisunio 598:sta Don McNabb, Roger Joly ja George Ingram, joiden paikallisuniolla ei ole edustusoikeuksia edustajakokouksessa siitä syystä, että paikallisunio on kieltäytynyt maksamasta pääveroa unionin keskusjohtokunnalle. Heidän sallittiin kuitenkin seurata edustajakokouksen menoa.

Lontoo. — Neuvostoliiton uutistoimisto Tass ilmoitti eilen, että Neuvostoliitto oli suorittanut jälleen onnistuneen rakettikokeen Tyynellämerellä. Ensimmäinen raketti nykyisessä sarjassa kulki er'nomaisella tarkkuudella noin 7,500 mailia.

Ndola, Pohjois-Rhodesia. — Onnettomuuteen joutuneen YKn yleissihteeri Dag Hammarskjöldin lentokoneessa ilmoitettiin eilen olleen mukana myös kolme yhdysvaltalaista. He ovat Heinrich Albert Wieschhoff, YKn turvallisuus- ja poliittisen jaoston johtaja New Yorkissa, Vladimir Fabry, joka toimi YKn lainopillisena neuvonantajana Kongossa ja oli ollut YKn palveluksessa sitten v. 1946, ja William Ranallo, joka toimi Hammarskjöldin henkilökohtaisena apulaisena ja oli myös ollut YKn palveluksessa sitten v. 1946. Ensiksimainittu on Saksassa syntynyt, mutta sai Yhdysvaltain kansalaisoikeudet ja oli niinikään ollut YKn palveluksessa sitten v. 1946.

Adenauerin poliittinen ura on nyt pilvessä

Menetti enemmistöaseman valtiopäivillä -- länsisaksalaiset kylmänä virallisille puolueille

Bonn. — L-Saksan väestö, jolta kiellettiin todelliset vastahedokkaat nykyiselle revanshihenkiselle ohjelmalle, ilmaisi sunnuntaina pidetyissä valtiopäivämiesvaaleissa, ettei se usko valtiovaltaa millekään viralliselle puolueelle.

Kaksitoista vuotta rautaisella kädellä maata hallinneen Kristillisen demokraattipuolueen 85-vuotias kansleri Konrad Adenauer menetti viisi prosenttia äänistä edellisiin vaaleihin verraten ja 40 edustajapaikkaa. Kristillinen demokraattipuolue sai nyt tyytyä 241 edustajapaikkaan valtiopäivillä, missä on 499 jäsentä. Kansleri Adenauerin takana ei siis ole enemmistöä eduskunnan jäsenistä ja tämä seikka saattaa hänen poliittisen tulevaisuutensa kyseenalaiseksi, sillä uusi parlamentti valitsee lokakuun istunnossa uuden kanslerin ja tämä valinta tapahtuu enemmistöäänien perusteella.

Äärioikeistolaisesta ohjelmastaan tunnettu Willy Brandtin johtama sosialidemokraattinen puolue sai valituksi 190 jäsentä ja voitti siis 22 edustajapaikkaa enemmän kuin edellisissä vaaleissa.

Kaiken eniten hyötyi kuitenkin keskustalaista — toisinaan puolueettomuusasennetta haparoiden lähennellyt Vapaa demokraattipuolue, mikä sai nyt valituksi 66 jäsentä — lisäys 25. Tämä puolue on nyt suhteellisen pienestä jäsenmäärästään huolimatta vaa'an kielenä ja monet huomioitsijat aprikoivat, että se voi muodostaa yhdessä Kristillisen demokraattipuolueen kanssa kokoomushallituksen, minkä keulakuvaksi tulee joku muu kuin Adenauer.

Willy Brandt suositteli heti vaalitulosten selvilletulon jälkeen, että muodostettaisiin kolmen puolueen "kansallinen kokoomushallitus", mutta kansleri Adenauer torjui sen "nykytilanteeseen sopimattomana " esityksenä.

Vaalien jälkeen vanha kansleri Adenauer sanoi, että hän on kaikesta huolimatta tyytyväinen vaalitulokseen "kansainväliseltä kannalta katsoen", sillä "todellinen ja kaikkein tärkein seikka on se, että tullaan jatkamaan Kristillisen demokraattipuolueen viittoittamaa ___ ulkopolitiikkaa päättävästi ja ilman keskeytyksiä".

Länsi-Saksassa oli kielletty kommunistiselta puolueelta ja muilta revanshisodan vastustajilta mahdollisuus osallistua vaaleihin. Länsisaksalainen Der Speigel-lehti kertoi vaalien aattopäivinä, että siihen mennessä oli hyljätty 39 liittopäiväehdokasta siksi, että he ovat olleet nykyisin Länsi-Saksassa kielletyn kommunistisen puolueen jäseniä? Lehti ilmaisi huolestuneisuutensa siitä, että tämä toimenpide paljastaa "vapaiden vaalien" todellisen luonteen.

Bonnissa ilmestyvä General Anzeiger kertoi viikon lopulla, että Rhineland-Pfalzin maakunnassa on pidätetty entinen Bremenin kommunistisen puoluejärjestön sihteeri Gtimm, Dusseldorfissa Saksan Vapaan Nuorison johtohenkilö Blumenthal, sekä entinen kommunistisen valtiopäiväryhmän jäsen Finn Halein — sen vuoksi kun he olivat kehoittaneet saksalaisia äänestämään Saksan Rauhanliiton ehdokkaita.

Kiinan edustaminen YKssa esille yleiskokouksessa

United Nations. — Uuden Seelannin taholta ehdotettiin sunnuntaina, että tänään alkavaksi suunnitellussa Yhdistyneiden Kansakuntien 16. istuntokauden kuluessa keskusteltaisiin edustajapaikan myöntämisestä Kiinalle.

Yhdysvaltain taholta viipymättä ilmoitettiin, että se tulee — ihmeteltävästi kyllä — kannattamaan jotta asiasta keskusteltaisiin, luopuen täten 10 vuotta vanhasta strategiastaan, jonka mukaisesti se on aina vaatinut jotta kysymyksen käsittely jätettäisiin seuraavaan vuoteen.

Kysymys on kuitenkin vain taktiikan eikä kannanoton muutoksesta.

Eräs Yhdysvaltain puhemies sanoi, että Yhdysvallat tulee edelleenkin vastustamaan edustajapaikan myöntämistä Kiinalle ja sen kieltämistä Chiang Kai-shekin Formosalta. Yhdysvaltain tai jonkun sen liittolaisen odotetaan nyt ehdottavan yleiskokouksessa erikoisen komitean nimittämistä tutkimaan Kiinan edustuskysymystä ja siihen liittyviä komitean kysymyksiä.

Ilmeisestikin Yhdysvaltain aikomus on se, että tämä komitea tutkisi asiaa ja antaisi raporttinsa ensi vuonna estäen siten Kiinan oikeutetun edustajapaikan myöntämisen jälleen vähintäin vuodeksi.

Uuden Seelannin pyyntö esitettänee yleiskokouksen 21-jäseniselle menettelytapakomitealle huomenna ja mahdollisesti muutamien päivien kuluttua 99-jäseniselle yleiskokoukselle.

Asian liittäminen työjärjestykseen vaatii vain yksinkertaista enemmistöääntä. Yhdysvallat on luopunut aikaisemmasta asian käsittelyn siirtämisstrategiastaan siitä syystä, että se pelkää jotta se ei tulisi saamaan ehdotukselleen enää enemmistökannatusta, kuten aikaisemmin.

Yhdysvallat pelkää myös sitä, että sosialistiset maat voisivat herättää kysymyksen valtakirjakomiteassa, jossa voitaisiin kieltää Kiinan edustamisoikeuden Chiang Kai-shekin edustajalta.

Täten Yhdysvallat näkee parhaaksi ottaa kysymyksen esille YKn yleiskokouksessa, jossa kaivataan kahden kolmannesosan enemmistön ääniä asian päätökseen viemiseksi.

Kirvesmiehet valmiita lakkoutumaan Torontossa

Toronto. — United Brotherhood of Carpenters and Joiners-union (kirvesmiesten) kokouksessa hyväksyttiin viikonlopulla päätöslauselma, millä oikeutetaan union neuvottelukomitea kutsumaan lakon jos käynnissä olevissa neuvotteluissa ei päästä yhteisymmärrykseen työnantajain, Toronton rakennusurakoitsijain yhdistyksen kanssa.

Eräs union puhemiees arvioi, että kokoukseen, missä päätös tehtiin ja mikä pidettiin Palace Pierissa, osallistui noin 3 000 kirvesmiestä.

Saman puhemiehen kertoman mukaan union jäsenet äänestivät 95 prosenttisesti sen puolesta, että neuvottelukomitea on oikeutettu kutsumaan lakon jos se katsoo sen tarpeelliseksi.

Mitään päivämäärää lakon alkamiselle ei ole asetettu.

Rakennusurakoitsijain yhdistys on tarjonnut kirvesmiehille 15 sentin tuntipalkan korotusta kahden vuoden työehtosopimusajan kuluessa siten, että viiden sentin korotus maksettaisiin siitä päivästä lähtien, jolloin sopimus allekirjoitetatisiin ja 10 senttiä toukokuun 1 päivästä v. 1962 lähtien.

Viimeinen sopimusaika kului umpeen viime toukokuun 1 päivänä.

Union jäsenten kokouksessa tähdennettiin erästä seikkaa. Se on se että työehtosopimukseen on vaadittava kohtaa, jolla määrättäisiin jotta yhden jokaisesta neljästä työhön otetusta kirvesmiehestä on oltava vähintäin 60 vuoden ikäinen.

Samanaikaisesti kirvesmiesten uhatessa lakkoutua teräsrakennustyöläisten ja peltiseppien lakot jatkuvat Toronton alueella.

Teräsrakennusalalla työnantajat ovat tarjonneet 15 sentin korotusta, tuntipalkkoihin ja kahden vuoden työehtosopimusta. Unio on vaatinut 37 sentin korotusta, johon sisältyisi 7 senttiä tunnissa sosiaalihuoltorahastoon.

Norjalaiset ensimmäisiä Pohjois-Amerikassa

Corner Brook, Nfld. — Norjalainen tutkimusretkikunta on ilmoittanut, että tutkiessaan Newfoundlandin aluetta sen jäsenet ovat todenneet, jotta norjalaiset olivat asuttaneet Newfoundlandin pohjoisinta niemimaata noin 1,000 vuotta sitten.

Norjalaisen tutkimusmatkailija Heloe Ingstadin johtama tutkimusretkikunta oli sunnuntaina matkalla Halifaxiin. Sieltä se matkustaa New Yorkiin ja sitten takaisin Norjaan. Retkikunta aloitti matkansa Montrealista viime toukokuussa.

Retkikunnan arkeologit löysivät jätteet seitsemästä talosta, joiden uskotaan olleen norjalaisten rakentamia, noin 10 mailia länteen Bauldin niemestä.

Retkikunnan tarkoituksena oli etsiä norjalaisten asutuksien ja erikoisestikin Leif Ericksonin asutuksien jätteitä. Legendan mukaan entisaikaiset tutkimusmatkailijat olivat seilanneet Erik Punaisen tukikohdasta Grönlannista löytääkseen Amerikan noin 500 vuotta ennen Kolumbusta.

Ingstadin retkikunta palaa ensi kesänä jatkamaan tutkimuksiaan.

Intian pääministeri Nehru:

I-SAKSAN TUNNUSTAMISELLA RATKAISTAISIIN BERLIININ ONGELMA

New Delhi. — Intian pääministeri Jawaharlal Nehru sanoi täällä sunnuntaina, että Berliinin ongelman ratkaisu ei olisi mikään vaikea tehtävä, siinä tarvittaisiin vain Itä-Saksan tunnustamista.

Puhuessaan sanomalehtimiehille Nehru sanoi, että länsimaiden on vielä tavalla tai toisella tehtävä kauppaa Itä-Saksan kanssa.

"Jos voitte matkustaa vissin alueen läpi, joka epäilemättäkin on Itä-Saksan aluetta", sanoi hän "teidän on sovittava siitä tavalla tai toisella sen hallituksen kanssa. Siitä riippuu kysymys kulkuoikeudesta Länsi-Berliiniin."

Nehru lisäsi, että kauttakulkuoikeus sisällytettiin kansainväliseen sopimukseen ja että he, jotka allekirjoittivat sopimuksen, ovat siitä vastuullisia.

Nehru sanoi, että kysymys kauttakulkuoikeuksista ei ollut niin tärkeä, että sen takia kannattaisi ryhtyä sotimaan.

Samalla Nehru tervehti Yhdistyneiden Kansakuntien viimeaikaisia toimenpiteitä Katangassa ja sanoi, että sellaisiin toimenpiteisiin olisi pitänyt ryhtyä jo vuosi sitten.

Pääministeri sanoi olevansa hämmästynyt sen johdosta, että Britannian hallitus oli vastustanut YK:n toimenpiteitä Moise Tshombea vastaan.

Kolme lisää ydinpommiräjäytystä viikonvaihteessa

Washington. — Yhdysvaltain atomienergiakomissio ilmoitti eilen, että viikonvaihteessa räjäytettiin kolme ydinpommia, kaksi Neuvostoliitossa ja yksi Yhdysvalloissa.

Atomienergiakomissio ilmoitti, että Neuvostoliiton 12:sta ydinpommikoe suoritettiin aikaisin sunnuntaina

Yhdysvallat räjäytti toisen ydinpomminsa kahden päivän kuluessa lauantaina Nevadan erämaassa.

Tiedotuksien mukaan Yhdysvaltain perjantaina ja lauantaina räjäyttämät pommit olivat verrattain vähävoimaisia, ehkä 20,000 trotyylitonnia voimaa vastaavia, selaisia kuin pudotettiin Hiroshimaan.

Neuvostoliiton lauantaina arktisella Novaya Zemlyan saarella räjäyttämä pommi oli megatonniluokka — 1,000,000 trotyylitonnin voimaa vastaava.

Yhdysvallat oli viime sunnuntai-iltaan mennessä räjäyttänyt kaikkiaan 155 atomi- tai ydinpommia, Neuvostoliitto 67, Britannia 21 ja Ranska 4.

Menderes hirtettiin

43 elinkautiseen vankeuteen, 418 muuta 2 vuodesta 16 vuoteen kalterien taakse

Istanbul. — Entinen Turkin pääministeri Adnan Menderes hirtettiin sunnuntaina rikoksistaan Turkin perustuslakia vastaan, joihin hän oli syyllistynyt 10 vuotta kestäneen vallassaolonsa aikana.

Tämä 62 vuoden ikäinen entinen pääministeri seurasi kahta korkeampiarvoista hallitusministeriään hirttolavalle. Entinen ulkoministeri Fatin Rustu Zorlu ja entinen finanssiministeri Hassan Polatkan hirtettiin lauantaina.

Heidät tuomittiin kuolemaan 10 kuukautta kestäneen oikeudenkäynnin jälkeen.

Menderes nautti liiallisesti unipillereitä sen jälkeen kun oli langetettu hänelle tuomio ja niinollen tuomion täytäntöönpanoa oli siirrettävä siksi kunnes todettiin hänen olevan kunnossa. Turkin laissa kielletään sellaisen henkilön hirttäminen, joka ei kykene ajattelemaan järjellisesti tai joka on liian sairas seisomaan omilla jaloillaan.

Sunnuntaisessa kommunikeassa ei mainittu hirttotuomion täytäntöönpanoaikaa eikä sitä missä Menderes hirtettiin, mutta luultavasti hänet hirtettiin Marmaranmeren saarivankilassa, Imralissa, missä Zorlu ja Polatkan hirtettiin.

Neljäkymmentäkolme Menderesin hallituksen entistä virkailijaa tuomittiin oikeudenkäynnissä elinkautiseen vankeuteen, näiden joukossa entinen 77 vuoden ikäinen presidentti Celal Bayar. 418 muuta tuomittiin 2 vuodesta 16 vuoteen vaihteleviin vankeustuomioihin.

Oikeudenkäynnissä syytettiin kaikkiaan 592 henkilöä erinäisistä rikoksista perustuslakia vastaan. Suurin osa heistä tuomittiin vankeuteen, 123 vapautettiin syytöksistä.

Tuomiot langetettiin toista viikkoa ennenkuin alkaa kampanja siviilihallituksen palauttamiseksi Turkissa. Vaalit kansalliskokouksen valitsemiseksi pidetään lokakuun 15 päivänä.

Kuusitoista kuukautta sitten Menderesin kukistamisen jälkeen voimaan astuneen sotilasjohdon taholta varoitettiin, että maassa ei tulla sallimaan jotta näitä tuomioita tultaisiin mitenkään käyttämään vaalikampanjassa ja että maassa tullaan armottomasti käsittelemään henkilöitä, jotka yrittävät käyttää hyväkseen niitä ja kiihoittamaan kansaa oikeudenkäynnin tuloksilla.

Katanga huolestuttaa USAn kupariteollisuuden herroja

New York. — Vaikka suurimmat lakot Chilessa ja Yhdysvalloissa on sovittu, Yhdysvaltain kupariteollisuutta vastassa on vielä vaikeudet saada riittävässä määrässä kuparia Kongossa, erikoisestikin Katangan maakunnassa, vallitsevan sekaisen tilanteen johdosta.

Vaikka yleisesti ollaan sitä mieltä, että nykyiset kuparinsaantimahdollisuudet ovat riittävät tällä hetkellä, Yhdysvaltain kupariteollisuuden johtajat ovat huolissaan Katangan tapahtumista siitä syystä, että sieltä on aikaisemmin tullut noin 8 prosenttia kapitalistisen maailman käyttämästä kuparista. Viime vuonna, Katangassa kaivettiin noin 332,000 tonnia kuparia.

Samanlainen on tilanne Pohjois-Rhodesiaan nähden. Siellä tuotettiin kapitalistisen maailman käytettäväksi 635,000 tonnia kuparia viime vuonna eli noin 16 prosenttia kapitalistisen maailman kysynnästä.

Kuukauden kestänyt Anaconda Copper- ja Kennecott Copper-yhtiöiden kaivoksilla Chilessa ja 12 päivää kestänyt Kennecott-yhtiön Binghamissa, Utahissa, si aitsevan kuparikaivostyöläisten lakot ovat päättyneet, mutta siitä huolimatta Yhdysvaltain kupariteollisuuden omistajat ovat suuresti huolissaan Katangan ja Pohjois-Rhodesian viimeaikaisista tapahtumista.

Tuloksena tästä on se, että kupariteollisuuden omistajain kaivokset Yhdysvalloissa on pantu mahdollisimman tehokkaaseen tuotantoon.

Rakastelu autossa ei ole säädytöntä jos ikkunat ovat kuurassa

Rooma. — Italian korkein oikeus antoi viime viikolla päätöksensä, jonka mukaisesti rakastelu autossa ei ole säädytöntä jos auton ikkunat ovat siinä määrin kuurassa, että niiden läpi ei voida nähdä tai jos ikkunat ovat muuten verhotut.

Kesti kokonaista viisi vuotta ennenkuin korkein oikeus päätyi päätökseen.

Päätös juontuu kylmään maaliskuiseen päivään v. 1956, jolloin poliisit olivat avanneet erään auton oven ja tavanneet sisältä rakastavaisen nuoren parin.

Oikeuden päätös merkitsee nyt sitä, että poliisilla ei ole mitään oikeutta mennä availemaan nuorten kuhertelevien parien autojen ovia.

540 ydinasevastaista mielenosoittajaa vangittiin Lontoossa

Lontoo. — Poliisit pidättivät täällä sunnuntaina 540 ydinasekokeiluvastaiseen mielenosoitukseen Trafalgarin torilla osallistunutta henkilöä. Mielenosoituksen yhteydessä tapahtui useimpia käsikähmäotteluita ydinaseita kannattavien henkilöiden tehdessä häiriötä.

Poliislaitoksen taholta ilmoitettiin aikaisemmin, että mielenosoitusta ei tulla sallimaan ja niin määrättiin poliisit suorittamaan pidätyksiä, joita tapahtuikin jo ennen mielenosoituksen alkamisen ja jatkui aina yli kolme tuntia kestäneen mielenosoituksen aikana.

Mielenosoituksen huippuaikana torilla oli joidenkin arvioiden mukaan vähintäin 15,000 ihmistä, joita poliisit pitivät jatkuvasti liikkeellä kello 5 ja 8 välisenä aikana, minkä mielenosoitus kesti.

Kansanmielipiteen ilmaisutilaisuus oli järjestetty Committee of 100n toimesta, joka kannattaa Britannian aseistariisumista keinona saada Yhdysvallat ja Neuvostoliitto myös riisumaan itsensä aseista.

Väki oukko ryntäytyi yhdessä vaiheessa torin ympärille asetetun poliisiketjun läpi ja yhteen aikaan torin yhdellä puolella istui suuri joukko mielenosoittajia kieltäytyen siirtymästä pois. Kun heitä pidätettiin mieleonsoittajat velttoutuivat ja poliisit olivat niinollen pakoitettuja kantamaan vangitsemansa ihmiset pois paikalta. Poliisit käyttivät omien autojensa lisäksi turistibusseja ja muita kulkuneuvoja kuljettaakseen vangitsemansa mieleonsoittajat putkaan ja syytettäväksi.

Puhuja toisensa jälkeen nousi torin suihkujen betoniseinille puhumaan väkijoukolle, mutta samaa tahtia seuraten poliisit pidättivät heidät.

Ydinasevastaisen kampanjan yhteydessä saatiin kuulla jotain uutta täällä sunnuntaina kun kampanjan järjestäjiksi ilmoittautunut radio alkoi kuulua BBCn television aaltopituudella. Ääni, joka heikkeni vähän 11 minuuttia kestäneen sanoman kuluessa, ilmoitti Committee of 100n 89-vuotiaan johtaja Bertrand Russellin sanomasta kansalle. Russell on parasta aikaa palvelemassa 7 päivän vankeustuomiota siitä, että hän kieltäytyi pidättäytymästä aikeistaan järjestää tämän mielenosoituksen.

Russellin johtaman komitean jäsenet kuitenkin väittivät, että radiointi ei ollut tapahtunut heidän aloitteestaan.

Yhdeksän parlamenttijäsentä — kahdeksan labouristia ja yksi liberaali — on ilmaissut huolestuneisuutensa sen johdosta, että poliiseille on annettu ennenkuulumattoman suuret valtuudet näiden mielenosoitusten kieltämiseksi ja hajoittamiseksi. Tarkoitukseen on otettu käytäntöön v. 1930 hyväksytty laki, jolla estettiin fasistien mielenosoitukset.

Canadan Rauhankongressi:

YKn EDUSTAJAPAIKKA KIINALLE JA I-SAKSALLE

Toronto. — Canadan Rauhankongressi on lähettänyt pääministeri John Diefenbakerille seuraavansisältöisen sähkeen:

"Canadan Rauhankongressi kehoittaa teitä kieltäytymään vastaanottamasta Yhdysvaltain kontrolloimia ydinaseita. Turvallisuutemme takaamiseksi tarvitsemme aseistariisumista eikä lisää aseita. Yhdysvaltain ydinaseiden vastaanottaminen Canadan taholta lisäisi mahdollisuutta, että niitä otettaisiin vastaan myös Aasiassa ja Afrikassa suuresti vaarantaen siten maailman rauhaa."

Kommentoidessaan pääministerin vihjauksen johdosta, että Canada voisi hyväksyä Yhdysvaltain kontrolloimat ydinaseet Canadan maaperälle, Rauhankongressin puheenjohtaja tri Endicott sanoi, että siten ei ainoastaan lisättäisi mahdollisuutta jotta ydinaseita voitaisiin sijoittaa myös Afrikkaan ja Aasiaan, vaan siten lisäksi Canada luopuisi suvereenisuudestaan ja antautuisi Yhdysvaltain hallitukselle, joka omaa sotamielisen ulkopolitiikan Kiinan kansantasavaltaan ja Saksan Demokraattiseen Tasavaltaan nähden.

On olemassa kaksi todellisuutta maailmassa nykyään, nimittäin sosialistinen yhteiskunta Kiinassa ja sosialistinen yhteiskunta Itä-Saksassa. Niitä edustaa kaksi valtiota, jotka ovat voimakkaita ja joilla on voimakkaita liittolaisia. Yhdysvaltain hallitus vihaa näitä kahta valtiota, kieltäytyy tunnustamasta niiden olemassaolon ja suunnittelee Japanin ja Länsi-Saksan uudelleen aseistamista ydinaseilla jotta ne voisivat aloittaa sodan näitä valtioita vastaan kukistaakseen ne väkivalloin ja aseellisin hyökkäyksin.

Kunnes Canada saa takeet järjellisemmästä yhdysvaltalaisesta politiikasta Ottawan hallitus olisi mieletön jos se sallisi itsensä joutua Pentagonin ydinasekontrollin alaiseksi.

Pääministeri Diefenbaker ei itse tunnusta Kiinan kansantasavaltaa vaikka Canada myy sille $200,000,000 arvoisesti vehnää eikä hän äänestä sen puolesta, että Kiinan kansantasavallalle annettaisiin sen oikeutettu edustajapaikka YKssa.

Olisi toivottavaa, että pääministeri Diefenbaker tulisi käsittämään, että Dullesin diktaattoripäivät ovat menneet, että voimakkaalla vastahyökkäyksellä uhkaaminen ja Yhdysvaltain vakoilulaitoksen subversiivisten hyökkäyksien päivät ovat kaikki menneisyydessä eivätkä nämä tekijät voi olla enää olla vaikuttavia. Mutta Washingtonin hallitus toimii edelleenkin maailmassa, kuten Kuuban tapaus osoitti, niinkuin ne olisivat vielä jonkinlaisina tekijöinä. Sallikaa Canadan pysyä erillään sellaisesta paheellisesta politiikasta.

Ei mitään ydinaseita Yhdysvaltain sotapolitiikan edistämiseksi Canadassa! Kohti aseistariisuntaa. — Canadan Rauhankongressi.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

Neuvottelut käyntiin

YKn yleiskokous kokoontuu tänään ja koko maailma seuraa miltei henkeä pidättäen, että auttaako se äärimmäisen kireäksi käyneen kansainvälisen tilanteen selvittämiseksi.

Viime viikolla saatiin useita vihjeitä siitä, että maailman yleinen mielipide, mikä vaatii rauhan säilyttämistä ja kiistakysymysten ratkaisua neuvottelupöytien ääressä, voi vielä ehkäistä nyt uhkaavan hirveän atomisodan syttymisen.

Heti sen jälkeen kun linjoittumattomien maiden edustajat olivat vierailleet Moskovassa ja Washingtonissa, saatiin näistä maailman johtavista keskuksista neuvotteluratkaisulle myötämielisiä lausuntoja. Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshev sanoi, että hän kanntaa Berlinin ongelman rauhanomaista ratkaisua ja on valmis heti neuvottelemaan länsivaltojen kanssa edellyttäen, ettei toisen puolen neuvottelutavoitteena ole ratkaisun siirtäminen tuonnemmaksi.

Keskusteltuaan maailman tilanteesta ja linjoittumattomien maiden toivomuksista Indonesian presidentti Sukarnon kanssa, Yhdysvaltain presidentti Kennedy sanoi: "Berliinin tilanne on vaaroja täynnä. Minä olen tehnyt selväksi, että lännen asennetta ja länsi-berliinilaisia tullaan puolustamaan. Olen myös tehnyt selväksi, että me olemme valmiina keskustelemaan asioista toisten maiden, mukaanlukien Neuvostoliiton kanssa, keinoista kunniallisen rauhan säilyttämiseksi. Jos tällainen tarkoitus on kaikilla osapuolilla, silloin ei tarvitse turvautua voimakeinoihin."

Kun muistetaan, ettei lännen asemia ole lainkaan uhattu, ja ettei Länsi-Berliinin asukkaiden edessä ole minkäänlaista "vaaraa", niin jälelle jää tässä asiallisesti vain kysymys neuvotteluhalusta — ja presidentti Kennedy sanoi nyt olevansa valmiina neuvottelemaan. Hän ilmaisi myös, että YKn yleiskokouksen yhteydessä voitaisiin nämä neuvottelut aloittaa, sillä sinne tulee muiden johtavien valtiomiesten yhteydessä myös Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton ulkoministerit.

Länsipiireissä hyväksyttiin viime viikolla melko yleisesti sellainen käsitys, että kummallakin puolella "halutaan" neuvotteluja, mutta kysymys on siitä, "kuka ottaa ensi askeleen", sillä kysymys oli heidän mielestään siitäkin, ettei vastapuolet saisi käsitystä "perääntymisestä". Neuvostoliitto ei ilmeisestikään pelkää arvovaltakysymyksiä koska Tass ilmoitti välittömästi (torstaina) presidentti Kennedyn yllämainitun lausunnon julkaisemisen jälkeen, että Neuvostoliiton ulkoministeri Gromyko on YKn kokouksen yhteydessä valmiina keskustelemaan Yhdysvaltain ulkoministeri Ruskin kanssa "Berliinin ongelmasta ja muista kysymyksistä".

Kaikki mitä nyt siis tarvitaan on se, että ruvetaan tosimielessä neuvottelemaan siitä, miten saadaan Saksan rauhansopimuskysymys onnelliseen ratkaisuun, Berliinin ongelma pois päiväjärjestyksestä ja ensimmäisiä käytännöllisiä sopimuksia yleistä ja täydellistä aseistariisuntaa kohti.

Meidän hallituksemme velvollisuus Canadaa ja maailman rauhaa kohti vaatii pidättymään kaikenlaisesta sotahysteriasta ja toimimaan määrätietoisesti neuvotteluratkaisujen sekä aseistariisumissopimuksen hyväksi. Sen vähempi ei riitä, eikä liioin tyydytä canadalaisia.

Miksi?

Viime viikolla tiedoitettiin Washingtonista tämän tuosta, että Neuvostoliitossa on jälleen suoritettu ydinasekoe? Vaikka näistä kokeista ei ole puhuttu mitään Moskovan uutisissa, Yhdysvalloista tulleissa uutistiedoissa kerrottiin nopeasti, koska tällainen koe on suoritettu, missä osassa sitä suurta maata se on suoritettu ja osapuilleen kuinka suuri "pamaus" on kulloinkin ollut.

Tämä viittaa siihen, että Yhdysvalloilla on ilmeisesti äärettömän hyvät laitteet, joiden avulla voidaan tarkasti seurata mitä on menossa aivan toisella puolella maailmaa!

Mutta samalla kertaa herättää erittäin tärkeän kysymyksen siitä, että miksi Yhdysvallat — ja sitä on Diefenbakerinkin hallitus tukenut — on kolme vuotta vastustanut ja jarruttanut ydinasekokeiden kieltosopimusta sillä perusteella, ettei vielä ole muka kyllin päteviä keinoja ydinasekokeiden kiellon valvomiseksi?

Sivumennen sanoen on syytä palauttaa mieleen että "idän" ja "lännen" asiantuntijat — tiedemiehet — pääsivät jo yli kaksi vuotta sitten keskenään sopimukseen siitä, että vissien menetelmien avulla voidaan kansainvälisesti valvoa se, ettei "salaisia" ydinasekokeita voida missään suorittaa. Mutta kun asia tuli ratkaistavaksi, niin Yhdysvaltain neuvottelijat viittasivat Genevessa kintaalla niin oman maansa kuin muidenkin maiden asiantuntijain lausuntoihin ja jankuttivat lakkaamatta, että he eivät voi hyväksyä ydinasekokeiden lopettamista sen vuoksi kun vielä ei ole muka kyllin päteviä keinoja niiden selvillesaamiseksi.

Näyttää kuitenkin siltä, mikäli Washingtonin tiedot Neuvostoliiton suorittamista ydinasekokeista pitävät paikkansa, että Yhdysvaltain puheet "valvonnan vaikeuksista" olivat pelkkää veruketta!

Miksi? Siksi kun Yhdysvaltain korkein poliittinen ja sotilaallinen johto ei halunnut hinnalla eikä millään ydinasekokeiden lopettamista. Mutta vastausta ei siihen voi olla.

* * *

Ydinasekokeista puheenollen voimme panna merkille, että Torontossa ilmestyvä Vapaa Sana on myös kiintynyt vihdoin viimein ydinasekokeiden kieltoon? Silloin kun Neuvostoliitto lopetti yksipuolisesti kokeensa, Torontosta selitettiin meille, että sillä lupauksella ja toimenpiteellä ei ole mitään merkitystä. Mutta nyt kun Neuvostoliitto ilmoitti, että sen oli olosuhteiden pakosta aloitettava kokeet uudelleen, sen "mitään merkityksettömän" aikaisemman päätöksen purkaminen on kuulema äärettömän paha ja tuomittava juttu?

Miksi?

Vastauksen saamme ehkä helpommin silloin jos huomioimme sen tosiasian, että Vapaa Sana ei ole tähän päivään mennessä vielä nähnyt yhtään ainoata uutenta yötä niistä ydinasekokeista mitä länsivallat ovat yksipuolisesti jatkuvasti tehneet Ranskan [illegible] muiden maiden alueilla, Saharassa.

Niin, että miksi?

Miksi N-liitto kieltäytyi ihmisten pettämisestä?

KIRJ. MARK FRANK

Moskova. — Miksi Nikita Hrushtshev kieltäytyi noudattamasta Kennedyn ja Macmillanin ehdotusta ydinaseiden kokeilun kieltämisestä ilmassa?

Pravdassa syyskuun 10 pnä julkaistussa lausunnossa Neuvostoliiton pääministeri selostaa kantaansa kohta kohdalta.

"Meille on ehdotettu", sanoi Hrushtshev, "että Yhdysvaltain ja Britannian tulisi käyttää tilaisuutta parantaakseen ydinaseitaan, mutta tämäkään ei tyydytä niitä. He haluavat koettaa onko mahdollista sitoa Neuvostoliiton kädet ja estää sitä parantamasta puolustusmahdollisuuksiaan. Toisin sanoen halutaan tappaa kaksi lintua yhdellä propagandakivellä: pakoittaa Neuvostoliitto siunaamaan heidän sotavarusteluna ja samalla riisumaan itsensä aseista.

"Yleisesti tiedetään, että uudentyyppisten ydinaseitten kehittäminen, joita aseita Yhdysvaltain täytyy kokeilla maan alla, on hyväksytty Yhdysvaltain ja Britannian taholta. Useita vuosia Yhdysvallat on pyrkinyt Genevessä saamaan hyväksytyksi kolmen ydinvallan neuvotteluissa maanalaiset ydinasekokeet, mikä on ollut pääesteenä ydinasekokeilujen kokonaan lopettamiselle.

"Loppujen lopuksi on julkinen salaisuus, että Yhdysvallat on valmistunut ydinaseiden maanalaisiin kokeiluihin ja Nevadan valtiossa on valmistettu suuria maanalaisia kaivantoja sitä varten."

Hrushtshev huomautti myöskin, että Yhdysvallat ei edes odottanut Neuvostoliiton vastausta Yhdysvaltain ja Britannian kehoitukseen lopettaa kokeilut ilmassa. Päivä senjälkeen kun kutsu esitettiin syyskuun 5 pnä antoi Kennedy määräyksen ryhtyä maanalaisiin kokeiluihin.

"Vain yhdenlaisen ydinasekokeilun lopettaminen, sanoi Hrushtshev (tarkoittaen kokeiluja ilmassa) ei palvele rauhan asiaa.

"Sellaisella ainoastaan petetään ihmisiä. Sellainen sopimus herättäisi haitallisia ja vaarallisia käsityksiä ihmisten mielissä, ikäänkuin lopetettaisiin asevarustelu vaikka mitään sellaista ei todellisuudessa tehtäisi. Sensijaan Yhdysvallat, ikäänkuin laillisesti, parantaisi atomi- ja ydinaseita ryhtymällä maanalaisiin kokeiluihin. Tämän lisäksi kokeiden tuloksena kehitettäisiin vieläkin tuhoisampia aseita . . ."

"Näin olisi asevarustelu jatkunut vielä vaarallisempana kuin nykyään.

Samaan aikaan kun Yhdysvallat ja Britannia venyttivät neuvotteluja Genevessä, Ranskasta tuli atomivalta. Ranska järjesti useita ydinasekokeiluja ja ilmaisi selvästi sellaisen mielipiteen ettei se niitä lopeta.

"Neuvostoliitto on osoittanut useammin kuin kerran millainen valheellinen kuva Genevessä luodaan, kun Ranska jatkaa ydinasekokeitaan. Neuvostoliitto varoitti, että se on pakotettu aloittamaan ydinasekokeet jos Ranska ei lopeta räjäyttämiskokeilujaan. Kuitenkin tuli selväksi, että NATO:n liittolaisten keskuudessa oli sovittu erilaisten roolien pelaamisesta. Yhdysvallat ja Britannia jatkoivat neuvotteluja Neuvostoliiton kanssa ydinaseitten kokeilujen lopettamisesta estäen Neuvostoliiton parantamasta ydinaseitaan samaan aikaan kun Ranska jatkoi ydinasekokeilujaan.

"'Onko olemassa niin yksinkertaisia ihmisiä, jota uskovat, että Ranska olisi vain itsekseen kokeillut eitei se olisi työskennellyt käsi kädessä Yhdysvaltain presidentin hyväksymänä ja NATO:n luvalla sotilastarkoituksiin? Sellaiset ihmiset ovat harhaluulon vallassa.

"On selvääkin, että minkä hyvänsä NATO:n vallan kokeet tulevat NATO:n kuuluvien valtojen yhteiseen tietoon.

"Nyt Kennedy ja Macmillan viittaavat vain kolmeen atomivaltaan: Neuvostoliittoon, Yhdysvaltoihin ja Britanniaan, mutta entä Ranska?

Tämän lausunnon antajat olettavat että Ranska jatkaa kokeitaan kuten tähänkin asti. He pyytävät Neuvostoliitolta, että se sietäisi tällaisen anteeksiantamattoman tilanteen."

Sotaiset vastaukset ja asevarustelu senjälkeen kun Neuvostoliitto ehdotti rauhansopimusta Saksan kanssa ovat pakoittaneet Neuvostoliiton puolustusvarusteluun sanoi Hrushtshev.

"Neuvostoliitto on alkanut ydinaseiden kokeilut, koska se ei suhtaudu kevytmielisesti sitä vastaan mahdollisesti aloitettavaan hyökkäykseen. Päättäessään alkaa kokeilut neuvostohallitus luonnollisesti tiesi, että ensiksi monet ihmiset eivät voi täydellisesti käsittää kansainvälistä tilannetta ja siksi eivät tiedä miksi Neuvostoliitto on ottanut tällaisen askeleen. Me käsitimme etukäteen, että jotkut ihmiset lännessä haluavat käyttää tätä hyväkseen ja pyrkivät tämän johdosta tekemään propagandaa Neuvostoliittoa vastaan. Kuitenkaan Neuvostoliitto ei olisi voinut mitään muuta tehdä. Punniten myönteiset sekä kielteiset puolet Neuvostoliitto vastenmielisesti aloitti kokeet . . . Hyökkääjien tulee tietää, että on olemassa kykenevä voima, joka voi puolustaa rauhallista työtä, vapautta ja kansojen itsenäisyyttä.

"Sanomattakin on selvää, että on olemassa epämiellyttäviä näköaloja. Neuvostoliitto ryhtyy kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin, että kokeet aiheuttaisivat mahdollisimman vähän vaaroja elämälle. On oikeutettua kysyä miksi eivät Yhdysvallat ja Britannia valittaneet silloin kun atomi- ja ydinpommien räjähdykset kaikuivat kaukana näiden maiden rajoilta Bikinillä, Eniwetokilla ja Joulusaarilla ja suunnaton säteilypölymäärä ei vain pilannut eri maita vaan lisäksi Tyynenmeren veden ja sitä tietä imeytyi syyttömien ihmisten luihin?'

"Miksi eivät Yhdysvaltain ja Britannian hallitukset löydä sanoja tuomitakseen Ranskan ydinpommiräjäytykset Saharassa? NATO:n maiden politiikka on luonut tilanteen jolloin meidän ei tarvitse pelätä vain säteilyvaaraa vaan myöskin tuhoisten ydinaseiden pudottamista ihmisten päihin.

Jos panemme puntariin minkä vaaran aiheuttavat ydinasekokeet ja niiden käytön taistelutarkoituksessa, niin ihmiset tulevat huomaamaan kuinka tekopyhiä länsivaltain puheet ydinasekokeista ovat.

Neuvostoliitto ei ota riskiä miljoonista ihmisistä. Neuvostoliitto ei silloin huolehtisi neuvostokansan turvallisuudesta.

Jos se on nyt ehdottomasti pakotettu ryhtymään ydinaseiden kokeiluun se tehdään ainoastaan ettei ihmiskunnan tarvitsisi kokea sitä minkä japanilaisten kaupunkien Hiroshiman ja Nagasakin asukkaat joutuivat kokemaan.

"Neuvostoliitto halua estää ihmisten joutumisen atomi-, ydin- ja neutronipommien uhreiksi . . .

"On yleisesti tiedossa, että Neuvostoliitto on kokeillut monta kertaa vähemmän ydinaseita kuin Yhdysvallat. Britannia ja Ranska ja meillä on syytä — moraalisten ja kansallisten intressien johdosta — toimittaa niin monta kokeilua kuin länsivallat.

". . . Ydinasekokeilut voidaan nyt lopettaa kaikkialla ja ikuisiksi ajoiksi vain yleisen aseistariisumisen pohjalla Niin pian kuin tämä ongelma on ratkaistu ydinaseita ei tarvitse kokeilla maalla, maan alla taikka ilmapiirissä ja ydin- ja rakettiaseet voidaan heittää rojulä-jään. Itse elämä liittyy näihin kahteen kysymykseen."

Hrushtshev lopetti lausuntonsa kehoittamalla ratkaisemaan aikamme tärkeimmän ongelman — yleisen ja täydellisen aseistariisunnan. Suhtautukaamme vakavasti ja hyvällä luottamuksella Saksan rauhankysymykseen säästyäksemme ydinaserakettisodan kauhuilta. Senjälkeen kaikki sujuu hyvässä järjestyksessä. Silloin loppuvat ydinasekokeilut ja säästytään ydinasesodalta.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Tili Hänninen, Long Lake, Ont., täytti sunnuntaina, syyskuun 17 pnä 75 vuotta.

Hanna Heinonen, Sault Ste. Marie, Ont., täyttää tänään syyskuun 19 pnä 89 vuotta.

Tyyne Siilman, Port Atrhur, Ont., täyttää huomenna, syyskuun 20 pnä 68 vuotta.

Verner Kivipelto, Mokomon, Ont., täyttää lauantaina, syyskuun 23 pnä 73 vuotta.

Viivi Lindala, Whitefish Ont., täytti eilen syyskuun 18 päivänä 72 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

VAALIKLAUSUULIA LÄNSI-SAKSASSA

Bonn. — Noin 37 miljoonaa länsisaksalaista sai syyskuun 17 päivänä käydä vaaliuurnilla valitakseen maalle uuden parlamentin, liittopäivät keskellä Berliinin kriisiä. Äänestäjäin suosiosta kilpailivat yhdeksästä puolueesta nimitetyt henkilöt.

Uusien liittopäivien 497 äänivaltaisesta edustajasta valittiin 247 välittömillä vaaleilla. Sitäpaitsi voivat äänestäjät merkitä ristin yhteen eri puolueiden esille asettamasta lukuisista listoista, joiden ehdokkaista valitaan liittopäiville 250 jäsentä eri puolueiden saamien äänimäärien mukaisessa suhteessa.

Näiden 497 jäsenen lisäksi lähettää Länsi-Berliinin edustajakamari 22 edustajaa Bonnin liittopäiville. Heillä on kuitenkin siellä vain puhe-, ei äänioikeutta.

Länsi-Saksassa on saatettu voimaan ns. 5-prosentin klausuuli, jonka mukaan parlamentissa voivat olla edustettuinna vain ne puolueet jotka ovat keränneet yli 5 prosenttia kaikista annetusta äänistä tai saaneet ainakin kolme ehdokasta valituiksi välittömillä vaaleilla.

Kaikkiaan yhdeksän puoluetta asetti ehdokkaita liittopäivävaaleihin.

Kristillis-demokraattinen unioni (CDA), Adenauerin puolue, ja sen baijerilainen sisarpuolue, kristillis-sosiaalinen unioni (CSU). Molemmat puolueet saivat viime vaaleissa 1957 yhteensä 50,2 prosenttia kaikista äänistä ja liittopäiville ehdottoman enemistön, 270 edustajaa.

Sosiaalidemokraatit (SPD) on suurin oppositiopuolue, joka 1957 sai 31,8 prosenttia äänistä ja 169 edustajapaikkaa parlamentissa. Kolmas tärkeä puolue on vapaat demokraatit (FDP), liberaalinen puolue, joka sai 7,7 prosenttia kaikista äänistä 1957 ja 41 edustajaa liittopäiville.

Sitten tulee yleissaksalainen puolue, (GDP), konservatiivisen saksalaisen puolueen (DP) ja pakolaispuolueen BHE:n yhteenliittymä. Oikeiston puolella asetti ehdokkaita "saksalainen yhteispuolue" (DG) ja vasemmiston äärimmäisellä sivustalla kävi Saksan rauhanunioni (DFU) tänä vuonna ensimmäisen kerran liittopäivävaalehin.

Eräs pääkohdista aikaisemmissa vaaleissa oli CDU:n ja sosialidemokraattien erimielisyys. Tämä kohta on kuitenkin menettänyt suuresti mielenkiintoaan sen jälkeen kun sosiaaldemokraatit viime vuonna alkoivat lähentyä enemmän tai vähemmän hallituspuolueen ulkopoliittista linjaa.

Kanslerin paikasta kilpailivat CDU:n johtaja ja "perinteellinen" kansleriehdokas Adenauer — joka on 85-vuotias — ja sosiaalidemokraattien ehdokas Länsi-Berliinin 48-vuotias pormestari Willy Bandt.

Berlinin kriisi on poliittisten huomioitsijain käsityksen mukaan hyödyttänyt suuresti Brandtia, mutta vastapuolueen vaalistrategit sanovat hänestä, ettei hänellä ole tarpeelliseksi kokemusta kanslerin virkaan.

Olisikohan tässäkin kysymyksessä politikointi sodanlietsojain pussiin. Missään tapauksessa Vapaa Sanan äkkikäännös ydinasekokeiden lopettamisen puolelle ei tunnu oikein aidolta.

* * *

Mikäli on puhe Vapaudesta, niin me olemme aina olleet, olemme vielä ja tulemme vastaisudessakin olemaan sitä mieltä, että ydinasekokeet olisi lopetettava mahdollisimman pian ja ikuisiksi ajoiksi, tiukan kansainvälisen valvonnan puitteissa. Meistä tuntuu kuitenkin — kolme vuotta kestäneiden neuvottelujen jälkeen — että helpoin tie tällaisen sopimuksen löytämiseksi kulkee yleisen ja täydellisen aseistariisumissopimuksen kautta, mitä Neuvostoliitto on ehdottanut, koska Yhdysvallatkin sanoo kannattavansa aseistariisuntaa.

Ei neuvotteluhalua Laosin oikeistolla

Hanoi. — Laosin oikeistokapinallisten ryhmittymän edustajat ovat jälleen olleet poissa Na Monissa pidetyistä poliittisista ja sotilaallisista neuvotteluista. Tämä on syyskuun aikana jo viides kerta kun Savannaketin ryhmittymä keskeyttää neuvottelut estääkseen siten Laosin ongelman rauhanomaisen ratkaisun.

Jotta saataisiin aikaan pikaisesti kolmen Laosin prinssin kohtaus, jossa käsiteltäisiin kansallisen yhtenäisyyshallituksen muodostamista, prinssi Souvanna Phouma lähetti tiistaina Boun Qumille sähkeen. Siinä ehdotettiin mm. että neuvottelupaikkaa vaihdettaisiin sopivampaan, mutta oikeistokapinallisilta ei ole saatu vastausta.

JAPANISSA KOULUTUSKESKUS LAOSIA VASTAAN

Tokio. — Fudzhijama-vuoren tienoolla sekä Jokosukan ja Jokohaman läheisyydessä olevia Yhdysvaltain sotatukikohtia käytetään niiden amerikkalaisten joukkojen koulutuskeskuksena, jotka osallistuvat Laosiin suunnattuun aselliseen hyökkäykseen.

Näin kertoi japanilainen kansanedustaja Otsukada aikakauslehti Teekaissa julkaistussa kirjoituksessaan. Kirjoittaja korostaa, että Japanissa koulutetaan nimenomaan niitä amerikkalaisia sotilaista, joiden on määrä osallistua amerikkalaislehdistösä laajasti mainostettuihin niinkutsuttuihin "rajoitettuihin sotiin".

Kuwaitin vaalit siirrettiin 2. 12

Kuwait. — Kuwaitin hallitsija, sheikki Sir Abdullah As-Salin As-Sahab on sirtänyt yleisiä vaaleja marraskuun 1 päivästä joulukuun 2 päivään. Vaaleissa valitaan perustuslakia säätävä kokous.

14,000 työtöntä autoteollisuudessa

Lontoo. — Syyskuun 11. päivänä suoritetun laskelman mukaan oli Englannin autoteollisuuden työttömien lukumäärä miltei 14,000. Uhkaavin tilanne on Coventryn kaupungissa, joka on mainitun teollisuudenalan suurempia keskuksia. Siellä oli irtisanottujen työläisten määrä 3,000.

Useissa autoteollisuuden laitoksissa työskennellään vajaita viikkoja alentunein viikkoansioin.

LAPSEN SUUSTA

Täti tuli vierailulle.

— Päivää Matti! Kuinkas täällä jaksetaan?

— Hyvin muuten, mutta isän silmät ovat kipeät.

—Mikä niitä vaivaa?

— En tiedä. Hän sanoi juuri ettei kärsi katsella tätiä.

H-ryntäystulos

Tähän katsaukseen tuli 60 lahjoitusta ja suuri määrä uusia haasteita

Tämänpäiväiseen katsaukseen saatiin Liekin ja Vapauden haasterahastoon noin 60 lahjoitusta ja niiden katteeksi nätti rahasumma, $211.65, sekä suuri määrä uusia haasteita muille sanavapauden ystäville ja kannattajille. Suurkiitos!

Kun huomioidaan ennen Vapaudessa ja Liekissä julkaistut erät ($4,271.95 ja $267.60) niin tämä tarkoittaa, että Liekin ja Vapauden ilmestymismahdollisuuksien takaamiseksi on tähän mennessä saapunut kaikkiaan $4,750.60. Kun alin tavoite — mikä on ehdottomasti saatava jos mielimme estää lehtiemme joutumisen talousvaikeuksiin — on $7,000, niin tämä puolestaan tarkoittaa, että päämäärä lähentyy jatkuvasti, mutta vielä on kuitenkin edessä suuri urakka. Annetaan siis haasteiden vyöryä herkeämättä.

Lahjoituksia ja uusia haasteita saapui nyt seuraavasti:

CSJ:n LONG LAKEN OSASTO, Long Lake, lahjoittaa bingotilaisuuden puhtaan tulon $26.65 Vapauden hyväksi ja haastaa kaikkia Järjestön osastoja ja Naisten Kerhoja järjestämään bingo- y.m. tilaisuuksia lehtiemme haasterahaston hyväksi.

HILDA JA JOHN RAIVO, Sudbury, Ont., lahjoittavat $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

IDA NORDLUND, Sudbury, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapauden hyväksi ja kehoittaa kaikkia Vapauden tilaajia ja ystäviä lahjoittamaan vointinsa mukaan lehtemme hyväksi.

MATTI MATTILA, Solsqua, B. C., vastaa $2.00 Vilho Heinosen haasteeseen.

TOIVO KANGAS, Val d'Or, Que., vastaa $5.00 Victor Kauppilan haasteeseen ja haastaa puolestaan seuraavat: Uuno Nieminen Val d'Or, Que., sekä Veikko Knuuttila ja Oscar Tuomi, Malartic, Que., tekemään samoin tai paremmin.

NESTORI JOPILA, Val d'Or, Que., vastaa $5.00 Victor Kauppilan haasteeseen ja kehoittaa kaikkia lehtemme lukijoita tekemään samoin tai paremmin.

SUUTARI J. KONKA, Sault Ste. Marie, Ont., vastaa $2.00 saamiinsa haasteisiin ja haastaa seuraavat: Hilda Heino ja Arne Sepänmaa, Sault Ste. Marie, Ont.

HILMA JA HEIKKI KULMALA, Sault Ste. Marie, Ont., lahjoittavat $10.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat seuraavat: mr. ja mrs. Saarimäki sekä mr. ja mrs. E. Kohvakko, Bruce Mines, Ont., Irja ja R. Mäki, Sault Ste. Marie, Ont.

LYYLI MYLLYLÄ, Sault Ste. Marie, Ont., vastaa $2.00 Aili ja Eino Simosen haasteeseen ja kehoittaa kaikkia haasteen saaneita maksamaan haasteensa.

R. JA A. ALTO, Wanup, Ont., lahjoittavat $4.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat puolestaan seuraavat: Sandra ja Kusti Varjonen sekä Hilja ja Jack Laitila, Wanup, Ont.

AKSELI HAKULA, Wanup, Ont., vastaa $2.00 A. Pellon haasteeseen.

IDA ROMO, Wanup, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa seuraavat: Voitto Lehti, Hilja ja Uuno Leppänen sekä Sally ja Taisto Pellinen, Wanup, Ont., Tyyne ja Väinö Anttila, Estaire, Ont.

SANDRA JA KUSTI VARJONEN, Wanup, Ont., vastaavat $2.00 A. ja R. Aallon haasteeseen Vapauden ja Liekin hyväksi.

SAM KEROLA, Sudbury, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin ilmestymisen turvaamiseksi ja haastaa Untamo Mäkelän Sudburysta.

UNTAMO MÄKELÄ, Sudbury, Ont., vastaa $10.00 Sam Kerolan haasteeseen ja haastaa Oscar Bayn, Windsorista, Ont., lahjoittamaan vointinsa mukaan.

LEMPI JA EINO MÄKI, Sudbury, Ont., lahjoittavat $10.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat seuraavat: Henry Lahti, Vancouver, B. C. ja John Mäki, South Porcupine, Ont., vointinsa mukaan.

J. RINTA, Geraldton, Ont., vastaa $5.00 saamiinsa haasteisiin ja haastaa seuraavat: V. Mattila, E. Luiska ja M. Pieti, kaikki Geraldtonista, Ont.

KALLE HEINÄMÄKI, Timmins, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa seuraavat: Jack Aho, Kirkland Lake, ja Elmer Sivunen, Timmins, Ont.

ELMER SIVUNEN, Timmins, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin talouden ylläpitämiseksi ja toivoo, että kaikki Vapauden ja Liekin ystävät lahjoittavat vointinsa mukaan.

LILJA JA KUSTI TIENSUU, Wawa, Ont., vastaavat $5.00 Wm. Kallelan ja Alma Pulkkisen haasteisiin.

UUNO MÄKI, Mattawa, Ont., vastaa $2.00 Fred Hakalan haasteeseen Vapauden ja Liekin hyväksi.

ISAK WALKAMA, Mattawa, Ont., vastaa $2.00 Fred Hakalan haasteeseen ja toivoo, että toisetkin pojat vastaavat haasteensa.

MRS. ANNA HILL, Rocky Mountain House, Alta, lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi.

ANNA JA KALLE, Whitefish, Ont., vastaavat $5.00 Viivi ja Matti Lindalan haasteeseen ja haastavat Violet ja J. Passin, Whitefishista, Ont.

MINNIE VAINIO, Vancouver, B. C., järjesti kokouskahvin, jonka kolehdin $4.00 lahjoitan lehdellemme Vapaudelle.

PÄIVÄN PAKINA

Tarvitaan Noan uutta arkkia?

Raamatun alkuhistoriassa kerrotaan Noa-nimisestä patriarkasta, josta tuli vedenpaisumuksen tuhoaman ihmissuvun jatkaja.

Nyt kun ihmiskunta uhataan taas tuhota — ei tosin luonnon voimilla, vedenpaisumuksella, eikä muillakaan "luonnollisilla" keinoilla, vaan ydinasepommeilla kärventämällä. on ohella herätetty kysymys siitäkin, että eikö nyt pitäisi ryhtyä valmistamaan uutta Noan arkkia niin, jotta ihmissukua voitaisiin kaikesta huolimatta jatkaa?

Esitys ei ole lainkaan hullumpi kun pidetään mielessä, että nykyaikaiset ydinpommit voivat tehdä yhdellä iskulla eräistä vähän pienemmistä maissa suuria kuoppia missä ei ole mitään jälkeä ihmiskätten töistä, mistään elollisuudesta puhumattakaan.

Kaiken tämän perusteella ei ainakaan allekirjoittanut hämmästynyt lainkaan, vaikka eräässä Rooman uutistiedossa kerrottiin meille menneellä viikolla näin:

"Eräs italialainen genetikko sanoi lauantaina (syyskuun 9 päivänä herran vuonna 1961 — K) tiedemieskongressissa, että maailman tiedemiesten pitäisi ryhtyä viivyttelemättä työhön nykyaikaisen Noan arkin rakentamiseksi niin, että siihen voitaisiin varastoida saastumatonta ihmiselämää siltä varalta jos ydinasesota hävittää ihmiskunnan.

Meidän tulisi keskittyä Noan arkin uuteen versioon säilyttääksemme edustavan varaston ihmissiementä", sanoi professori Adrian Buzzatti-Traverso.

"Buzzatti-Traverso kannatti Nobel-palkinnon saaneen Indianan yliopiston professori Hermann J. Mullerin edellisellä viikolla suosittelemän "siemenainepankin" perustamista.

"Muller ehdotti, että varastoitaisiin miesten parhaita siemennesteitä niin, että ihmiskunta voisi jatkua rajoitetussa mielessä ydinasesodasta huolimatta."

Kysymys on siis Noan arkin uudesta versiosta, ehkä ilman patriarkka Noaa?

Oletamme kuitenkin, että kun tiedemiehet eivät voi vielä kehittää kyllin päteviä robotteja tämän erikoisvaraston "loppukäsittely" varten, niin tähän Noan arkkiin olisi kaiketi saatava joku nykyaikainen patriarkka, joko kenraali Franco tai kenralismus Chiang Kaishek eli joku toinen muumio, joka vielä Hitlerin Aatun mentyä helvetin pätsiin ymmärtää rotuparemmuusteorioita ja muita sellaisia asioita.

Valitettavasti ei meille kerrottu mainitussa Rooman uutisessa, että miten on arvon genetiikko suunnitellut Noan arkin uuden version muuta "asuttamistoa"?

Pitäisikö siihen ottaa parittain kaikkia elollisia, alkaen sääskistä ja maan matosista, kaikkiin eläimiin asti, jotka maassa tai vedessä tulevat "luvassa" olevan ydinasesodan johdosta saastetuksi?

Kaiken lisäksi olisi otettava parittain myös kaikenlaisia kasveja, sillä valitettava tosiasia on, että raamatunaikaisesta Noan arkista lähtenyt kyyhkynen löysi tulvaveden laskettua öljypuun oksan, jota vastoin ydinasesodan jälkeen ei löytäisi enää sammaleitakaan.

Vanha Noa oli siinäkin suhteessa paremmalla puolella että hänen ei tarvinnut huolehtia kaloista ja muista vesieläimistä, sillä niiden jatkuvaisuus oli taattu. Nyt sen sijaan pitäisi arkkiin sijoittaa kaikenlaisia meripetoja tuttujen kuhien ja ahventen lisäksi, sillä vesi ei suojaa "karjaansa" radioaktiiviselta saastutukselta.

Toisaalta on kuitenkin myönnettävä, että nykyaikana on tieteen ja tekniikan kehityksen ansiosta mahdollisuus rakentaa melko suuri ja monitahoinen arkki — paljon suurempi kuin sellainen, mikä oli vanhalla Noalla.

Yksi vaara piilee kuitenkin siinäkin? Miten kävisi "elämän jatkamiselle" silloin jos sattuisi ydinpommi putoamaan joko Noan arkin päälle, tai siitä vain muutamien kymmenien mailien läheisyyteen niin, että arkissa olevat elolliset joko kuolisivat tai tulisivat radioaktiivisen sateen ansiosta saastetuiksi?

Tällainenkin mahdollisuus on tietenkin olemassa — ja se vähentää melkoisesti ihmiselämän jatkamismahdollisuuksia Noan arkin nykyaikaisen version avulla.

Parempi siis taitaisi olla, että tiedemiehet keskittäisivät Noan arkin suunnittelun asemasta huomionsa siihen, miten voidaan uhkaava ydinasesota ehkäistä — miten voidaan rauha vakiinnuttaa ja ihmiskunta vapauttaa sekä varustelukilpailun suurista menoista että ainaisesta sodan vaarasta?

Mutta jos maailma on mennäkseen, ja jos jotakuta miestä pyydetään siihen uuteen arkkiin vaikkapa "tallipojaksi" taikka "navettatytöksi", niin otetaan mitään huutelematta hieman enemmän onkimatoja matkaan — saamme sitten kerrankin kalastella tarpeeksemme — vaikkei niitä radioaktiivisuudesta saastutettuja kaloja syödä voidakaan. — Känsäkoura.

FUJI MICRO SAFETY ▸ N

on nyt $4,750.60

EMIL WEST, Radway, Alta, lahjoittaa $2.50 Vapauden hyväksi.

MARIA JA PETER GUSTAFSON, Vancouver, B. C., lahjoittavat $2.50 Vapauden hyväksi.

KAINO NIITTYMAA, Montreal, Que., lahjoittaa $3.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa seuraavat: Arvi Vanhatalo ja Paavo Lehtihalme, Montreal, Que., sekä mrs. A. Oksanen, Ville Lasalle, Que., ja Eino Niemi, Roxboro, Que., jatkamaan haastetta vointinsa mukaan.

VILHO VIREN, St. Catharines, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

MARTHA KINNUNEN, R. R. 1, Worthington, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja toivoo, että kaikki eläkkeellä olevat tekevät samoin tai paremmin.

C. SILTA, Solsqau, B. C., vastaa $2.00 W. Heinosen haasteeseen.

EVA JA WM. JAAKKOLA, Whonock, B. C., lahjoittavat $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

MABEL JA EINO PALM, Sarnia, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin kustannustoiminnan tukemiseksi.

SOFIA JA EMIL SALONEN, Sarnia, Ont., vastaavat $3.00 saamiinsa haasteisiin.

OLLI KOKKO, Richmond, B. C., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

SIVIA JA MARTTI HILL, Richmond, B. C., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

EMIL RAUTIO, Ladysmith, B. C., vastaa $2.00 Vic. Alton haasteeseen ja haastaa toisia tekemään samoin vointinsa mukaan.

HULDA NELSON, Ladysmith, B. C., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

MR. JA MRS. HUGO RUTH, Ladysmith, B. C., lahjoittavat $4.00 Vapauden ja Liekin ilmestymisen turvaamiseksi.

OLGA KLEMOLA, Ladysmith, B. C., lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

AINO JA K. OJALA, Mokomon, Ont., lahjoittavat $2.00 Vapauden haasterahastoon ja haastavat seuraavat: mr. ja mrs. C. Ilkka sekä mr. ja mrs. J. Rampanen, Mokomon, Ont., tekemään samoin tai paremmin.

VENLA JA JOHN LEHTO, Mokomon, Ont., lahjoittavat $3.00 Vapauden hyväksi.

TYYNE JA IVAR FINBERG, Mokomon, Ont., lahjoittavat $1.00 Vapaudelle.

TYYNE, WERNER JA ESA KIVIPELTO, Mokomon, Ont., vastaavat saamiinsa haasteisiin lahjoittamalla $2.00 Vapauden hyväksi.

ARNE LEVÄNEN, Mokomon, Ont., lahjoittaa $1.00 Vapaudelle ja haastaa mr. ja mrs. Sauli Leväsen, Mokomon, Ont., tekemään samoin tai paremmin.

IRJA JA ADAM LEVÄNEN, Mokomon, Ont., lahjoittavat $1.00 Vapauden haasterahaston kartuttamiseksi.

MR. JA MRS. SAULI LEVÄNEN, Mokomon, Ont., vastaavat $1.00 Arne Leväsen haasteeseen.

MR. JA MRS. C. ILKKA, Mokomon, Ont., vastaavat $2.00 mr. ja mrs. K. Ojalan haasteeseen.

ESTER JA EMIL TEITTO, Mokomon, Ont., lahjoittavat $2.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi.

MR. JA MRS. EDVIN PAJAMAKI, Mokomon, Ont., lahjoittavat $1.00 Vapauden haasterahastoon.

MR. JA MRS. J. RASI, Sunshine, Ont., lahjoittavat $1.00 Vapauden hyväksi.

MR. JA MRS. A. TENHUNEN, Sunshine, Ont., lahjoittavat $2.00 Vapauden haasterahastoon ja haastavat A. Sjoblomin, Sunshinesta, Ont., tekemään samoin tai paremmin.

KALLE HARJU, Port Arthurin laidasta, vastaa $2.00 Risto Roivasen haasteeseen ja haastaa puolestaan kaikki KALLET tekemään samoin tai paremmin Vapaus-lehden talousaseman turvaamiseksi.

EINO KYYNY, Port Arthur, Ont., vastaa $3.00 Matti Suutarin haasteeseen ja haastaa kaikki Port Arthurin EINOT tekemään vointinsa mukaan lehtiemme ilmestymisen turvaamiseksi.

ARVI UKKONEN, R. R. 2, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapauden kolmipäiväisenä ilmestymisen turvaamiseksi.

UNTO KORHONEN, R. R. 2, Port Arthur, Ont., vastaa $1.00 Reino Ojalan haasteeseen ja haastaa seuraavat: Lennu ja Pekka Peterson, Port Arthurin laidasta, Kalle Korhonen, Tarrwell, Ont. ja Peter Koivisto, Vancouver, B. C.

NICK LANGILA, Port Arthur, Ont., vastaa $5.00 Frank Untisen haasteeseen ja kehoittaa kaikkia kalajokelaisia lahjoittamaan vointinsa mukaan.

JOHN LEHTO, Kaministiquia, Ont., vastaa $2.00 saamiinsa haasteisiin ja kehoittaa kaikkia toisia farmareita tekemään samoin tai paremmin.

PAAVO VOUTILAINEN, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapaus-kustannusliikkeen talousaseman tukemiseksi.

HANNU VIITANEN, Port Arthur, Ont., vastaa $5.00 Jack Karjalaisen haasteeseen ja haastaa seuraavat: Santeri Rantala ja Isac Fisk, molemmat Port Arthurista, lahjoittamaan vointinsa mukaan.

MRS. MARY HEINO, Long Lake, Ont., vastaa $3.00 mrs. Fiia Wiidan haasteeseen ja haastaa Victor Hämäläisen Long Lakelta, Ont.

Tässä katsauksessa	$ 211.65
Ennen Vapaudessa julkaistuja	4,271.95
Liekissä julkaistuja lahjoituksia	267.00
Yhteensä	$4,750.60

TORONTON OSASTO TUKEE RAUHANTYÖTÄ

Toronto. — Canadan Suomalaisen Järjestön Toronton osaston kokoukseen, joka pidettiin tk. 11 päivänä oli saapunut jäseniä yli kolmenkymmenen. Mielenkiintoisia asioita olikin käsiteltävänä ja kokoontunut aika paljon ja niiden johdosta käytettiinkin sitten vilkkaita mutta asiallisia puheenvuoroja. Kirjeenvaihdossa luettiin muunmuassa kirje Toronton rauhankomitealta jossa kiinnitettiin huomiota nykyiseen hyvin vakavaan ydinsodan vaaraan. Keskustelussa todettiin vakavan ydinsodan vaaran uhkaavan meitä ja koko ihmiskuntaa jos ei pikaisesti päästä tästä yhä pahentuvasta vakavasta kriisitilanteesta kaikkia puolia tyydyttäviin rehellisiin, rauhanomaisiin neuvotteluihin. Kokous katsoi yksimielisesti velvollisuudeksemme tehdä kaikkemme ja kaikkia hyväätarkoittavien ihmisten kanssa yhteen, ja lähettää tämän osastomme kokouksen nimessä kirjelmän Canadan hallitukselle, että Canadan hallitus käyttäisi kaikkea vaikutusvaltaansa saadakseen Berliinin ja koko Saksan kiistakysymys ratkaistuksi rauhanomaisesti neuvottelujen kautta. Ainoastaan siten päästään tästä äärettömän uhkaavasta vaarasta joka tällä hetkellä uhkaa koko meidän ihmiskuntaamme. Samalla meidän hallituksemme tulisi omaksua kanta ja vaatia kautta maailman täydellistä aseistariisumista jolloin myös meidän kaikki ydinasekokeilut lisivat loppumaan. Kokous päätti myös lahjoittaa $10.00 Toronton rauhankomitealle rauhantyön tukemiseksi.

Vapauden ja Liekin hyvässä vauhdissa olevan haasteryntäyksen johdosta päätti osastomme kehoittaa kaikkia Vapauden ja Liekin ystäviä pikaisesti tekemään saamansa haasteet, ja jos ei ole haastettu itse lahjoittamaan ensi tilassa, että saadaan ryntäys pikaisesti loistavaan lopputulokseen. Torontossa ottavat haasteita ja lahjoituksia vastaan Vapauden asiamiehet Matti Heiska, Heikki Rönty, Olivia Tolvanen, Erkki Randall, John Nissinen ja Eino Laakso. Nyt täämän artikkelin lukijat jos teillä on haasteiden tekemisen vaatimus, tai aiotte tehdä lahjoituksen, niin kääntykää

J. VALKAMA TARJOSI BOSTONILLE VASTUKSEN

Tampere. — Perjantai-iltana järjesti Tampereen Pyrintö eräät kauden huomattavimmista yleisurheilukilpailuista, joiden etukäteisodotuksia valitettavasti koko päivän vallinnut ja juoksuratoja sekä hyppyjen ja keihäänheiton suorituspaikkoja melkoisesti pehmentänyt sade alensi, vaikka mukana kansainvälisyyttä edustamassa nähtiinkin muutamia maailman valioita, jotka saivat vastustajikseen poikkeuksellisen suuren joukon parhaita suomalaisia. Sateesta huolimatta oli Pyynikin urheilukentän katsomoon ja kentän reunustoille kertynyt runsaat 3,000 katsojaa.

Pituushypyn ME-mies Ralph Boston sai vastaansa Jorma Valkaman, Aarre Asialan, Olli-Pekka Hartikasien ja Reijo Toivosen. Pyynikin pituushyppypaikka ei ole hyvissäkään olosuhteissa parhaitamme, mutta siitä huolimatta Boston ja Valkama suorittivat hyvän kilpailun, joka ratkesi ensinmainitun hyväksi odotettua niukemmin Bostonin päästessä 757 ja Valkaman hypätessä 752. Asialan tulos 735. John Thomasin vahvin vastustaja oli Stig Petterssonin Ruotsi-ottelussa kukistanut Henrik Hellén, joka aloitti 190 ylittäen sen ensimmäisellään, samoin 195 ja 200, mutta 205 oli pimeässä sadeillassa liikaa tällä kertaa. Thomas sen sijaan, joka oli aloittanut 195 ylitti tämän korkeuden toisella yrittämällään jatken yksinään hypäten vielä uuden Pyynikin kentän ennätyksen tuloksella 210, joka synTyi kolmannella yrityksellä.

Juoksulajien nimekkäimmän miehen Argentiinan Oswaldo Juarezin tehtävä omeimme lyömisessä 5,000 mn matkalla ei ollut kovin vaativa suoritus. Alkukierroksen jälkeen hän meni omia menojaan voittaen ajalla 14.31,5.

Seiväshypyn voitti Ankio tuloksella 430 ja keihään Nevala 72.61. Kuula oli Kunnaksen heinillä 16.78 tuloksella.

Pirie juoksenteli vielä amatöörinä Ruotsin kentällä

Karlstad. — Ove Jonsson juoksi viime viikon torstaina 200 metriä ajassa 20,9, joka jo ilmoitettiin Ruotsin ennätykseksi. Uudessa mittauksessa todettiin matkan olleen kuitenkin vain 197 metriä.

USA:n Thomas voitti korkeuden tuloksella 216, Pettersson pääsi 210.

3,000 m esteet voitti belgialainen Roelants ajalla 8.51.3 ja 3,000 silein Gordon Pirie 8.17,7.

Mäki sai arvokkaan voiton Messuhallin nyrkkeilyissä

Helsinki. — Suomalaisten ammattinyrkkeilijäin menestys oli jälleen erinomainen perjantaina Elis Askin 16. ammattilaisillassa Messuhallin kehässä. Suomalaisselvel soi alusta alkaen ja kun kolme ensimmäistä alkuottelijaa olivat selvityneet voittoisesti vastustajistaan, astui kehään illan pääotteliia Olli Mäki, joka oli saanut vastaansa Brittiläisen imperiumin mestarin ghanalaisen Floyd Robertsonin. Erittäin tasaväkinen ja kahden hyvätyylisen nyrkkeilijän ottelu päättyi Olli Mäen voittoon, jonka toivotaan avaavan mielelle tien suurempiin kansainvälisiin arvo-otteluihin.

Illan ensimmäisessä kamppailussa voitti Pentti Rautiainen Italian Licatesin 6 erän ottelussa pistein 3—0 ja samalla tavalla päättyi myös Mauri B ackmanin ja ranskalaisen Mahrezin kamppailu sekä 8-eräinen Risto Luukkosen ottelu ranskalaista Younsia vastaan.

Illan viimeisessä ottelussa sävel kuitenkin muuttui. Pekka Kokkonen joutui kovelle Tonga-saarelta kotoisin olevan Halafihin kanssa. 2—7 tuomiolla saatiin Kokkonen tässä ottelussa hävinneeksi yhden tuomarin äänestäessä ratkaisematonta.

Uinnin E-ennätys Neuvostoliitossa

Moskova. — Syyskuun 11 pnä pidetyissä kilpailuissa paransi neuvostoliittolainen joukkue 4x 100 metrin uinnin E-ennätystä lukuihin 4.11,2.

Ennätyksen parantaminen tapahtui Neuvostoliitto—Puola maaottelussa.

Kutjenko tekaisi uuden 10-ottelun E-ennätyksen

Kiev. — Täällä pidetyissä Ukrainan mestaruuskilpailuissa saavutti Juri Kutenko 10-ottelussa uuden Euroopan ennätyksen 8,360 pistettä. Entinen E-ennätys 8,357 pistettä oli Vasili Kusnetsovin nimissä.

10-ottelun virallinen maailmanennätys on 8,683 pistettä ja se on Rafer Johnsonin nimissä. USA:n Phil Mulkey sai tänä kesänä tulokseen 8,709 pistettä, mutta tulos on kuitenkin ilmeisesti jotakin hämärää, koska sitä ei ole esitetty hyväksyttäväksi sitä ennätykseksi.

Tiikkaja 72.63, Koskinen 190

Viiala. — Täällä torstaina suoritetuissa TUL:n kilpailuissa voitti keihäänheiton Eino Tiikkaja tuloksella 72.63 ja päihitti Olavi Kauhasen.

Koskinen voitti korkeuden hypättyään 190.

edellämainittujen henkilöiden puoleen, he kiitollisuudella ottavat lahjoituksenne vastaan ja toimittavat ne pikaisesti perille.

Kokouksessa kuultiin myöskin Tarmolan tili- ja toimintaraportit kuluneen kesän ajalta, joista muunmuassa ilmeni, että saunapuita tulisi kaataa vielä tämän syksyn aikana, että ne ehtivät kuivaa ensikesän tarpeita varten. Päätettiin pitää ensi sunnuntaina talkoot Tarmolan talvikuntoon laittamiseksi ja puiden kaatamiseksi, joten tulkaahan sitten joukolla näihin ehkä viimeisiin talkoisiin sunnuntaina t.k. 24 pnä. Myöskin päätettiin pitää talkoot Don-haalin puhdistamiseksi lauantaina syyskuun 30 pnä ja siihen me toivoisimme pirteän joukon emäntiä ja miehiäkin saapuvan, että saadaan kaunis Don-haalimme entistä viihtyisämmäksi ja puhtaaksi ennen syystoimintakauden alkamista.

Sitten lokakuun 15 pnä onkin ne suuret Don-haalin avajaiset 50-kultavuotisjuhlamme alku. Se on Suurjuhla, jonka tulee meidän Finlandia-kuoromme järjestämään. Jäämme nyt odottamaan Finlandiakuoron lähempiä selostuksia suurjuhlistaan.

Koska sanottiin olevan joidenkin mielestä epäselvyyttä Donhaalin vuokrien hinnoissa, päätti kokous julkaista tässä lehdessä hinnat, että kaikki muistaisivat ne. Don-haalin alakerran vuokra on yksityisiä, kuten syntymäpäivä. ym. tilaisuuksia varten $10.00 ja ei jäsenille $15.00. Haalin yläkerta (sali) jäsenillä $35.00 ja ei jäsenillä $75.00. Osaston jäsen joka täyttää 70 vuotta ja pitää itse nämä juhlat saa tällä kertaa nelle 70-vuotissyntymäpäiväkekkerit, on vuokra vapaa.

Järjestömme 50-vuotiskultajuhla, joka pidetään joulukuun 10 pnä tullaan järjestömme puolesta antamaan kaikille jotka ovat olleet järjestömme jäseninä 50 vuotta, kultainen järjestömme rintamerkki (nappi). Heille tullaan osastomme puolesta lähettämään kutsu juhlaan heitä kunnioittamaan. Raporttien jälkeen tultiin siihen, että ei kuun "piknekki" Sampolassa onnistunut pois tieksinen. Niin kokous päättikin vain lisää kunnostaa Sampolan haalia siten, että siellä voidaan talvellakin pitää tilaisuuksia.

Puhetta saunastakaan ei unohdettu. Tosi on, että innostus näyttää jäsenistön keskeen olevan hiukan laimeaa, vaan yleensä on nousu- ja laskuaiko'a yhteistoiminnoissakin. Kokous tähdensi erikoisesti tilaamaan ja jakamaan järjestö kunniamerkkiä. — Victor.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Järvienpään kaupunkien ja -alueen unioiden neuvoston kokouksessa esitettiin opetusjatkokurssisuunnitelma, joka yhdistettäisiin Lakehead Collegin yhteyteen. Se antaisi työssä oleville mahdollisuuden ottaa ylemmän kurssin teknillisessä opiskelussa.

Rahoittamiseen nähden päätöslausunnossa sanotaan: 'Tätä opetusta varten tarvitaan maakuntahallituksen raha-avun huomattavaa lisäämistä, jotta kunnallishallinnoille käy mahdolliseksi opetusvaatimuksien parantaminen lisäämättä paikallisia veroja. Me esitämme, ja tämä on sopusoinnussa aikaisempien kunnallisten neuvottelujen kanssa, että maakuntahallitus korvaa vähintäin 50 prosenttia opetuskustannuksistamme".

* * *

Yleiscanadalaisten tilastotoimiston numerot osoittivat elinkustannusten taaskin kohonneen yhden kymmenennesosan. Mutta ei siinä ilmene mitään vihjettä siitä mitä se tulee olemaan syyskuussa. Lasketaanko nyt Ontariossa voimaanastunut myyntivero, mitä miljoonat ihmiset maksavat melkein kaikesta mitä ostavat. Jokatapauksessa tulee se lisäämään elinkustannuksia. Se on erikoisesti huomioitava niissä maakunnissa missä tällainen maakunnallinen myyntivero kootaan.

—ATH

Port Arthur. — Erkki Rantala haudattiin täällä viime perjantaina. Kuolema tuli äkillisen sydänhalvauksen aiheuttamana. Hän oli syntynyt Alavuudella Suomessa helmik. 2 p. 1901 ja tullut tähän maahan v. 1924. Täällä ollessaan hän työskenteli ympäristön metsätyömailla ja viimeiset kymmenen vuotta Great Lakes Paper-yhtiön kämppäalueella. Koko ajan on hän ollut metsä- ja sahatyöläisten union jäsen ja osallistunut taisteluihin eri vaiheissa. Häneltä jäi jälkeen veli tyttärineen täällä ja myös sukulaisia Suomessa.

* * *

Heikki Kontturi kuoli tapaturmaisesti viime perjantaina varhain aamulla kun hänen autonsa iski linjabussin takapäähän Red River Roadin ja Junot Avenuen kulmassa. Kontturi oli 32 vuotias ja saapunut tänne Suomesta viisi vuotta sitten.

* * *

Isonjoen padon tammen päälle rakennettavan kulkutien valmistustyöt ovat lopultakin käynnissä; kustannusarvio on $8,402, josta kaupunki maksaa puolet ja toisen puolen Public Utilities komissioni.

* * *

Pigeon joen sillan kautta kulku Yhdysvaltoihin ja päinvastoin on mahdollista vain päivän ajalla tästä lähtien. Siirtolais- ja tullivirastot, sekä portit ovat suljettuna kello 12 alkaen kello 8 aamulla. Älkää siis turhaan ajako 44 mailin matkaa noiden aamuyön tuntien ajalla.

* * *

Mustikkain poiminta-aika on ollut vaikea sivuuttaa kun ne ovat mieliruokaa. Mutta tämän kuun parin ensimmäisen viikon ajalla on ympäristön farmiteiden varsilla seisoneet autot päiväkausia. Nyt on ollut kysymys sienien keräämisestä.

Nyt on jo monta päivää ja varsinkin aamuisin ja iltaisin teiden varsilla seisovien autojen lähettyviltä kuulunut pyssyjen rätinää kun pyiden perässä juostaan. Naapurit selittävät, että ennen kesyt pyyt luikkivat nyt pakoon vaistotten takaa-ajavan pyssymiehen. — ATH.

Siinä mielessä päätettiin heti tulevan vuoden alusta järjestää sarjajuhlameiningit jotka ovat aina saaneet suuret joukot liikkeelle.

Saimme tiedon B. C. Aluetoimikunnan henkiin herättämisestä joka on suurella tyydytyksellä huomioitava. Sihteeriksi on valittu nuori toveri Henry Lahti. Kokous toivottikin alotteelle kaikkea mahdollista hyvää. Pian kai kuulemme miten rupeaa asiat luonnistamaan.

Kultavuoden tulevat tilaisuudet ovat myöskin järjestelyn alaisena. Toivommekin, että lokakuun kokouksessa näemme kaikki jäsenet päättämässä yhteisistä asioistamme. Kokouksen loputtua joimme Minnien keittämät kahvit, tulot Vapaudelle. Ripein toimintaterveisin

— M. S.

PETER A. VESA
B. A. LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Jack Karvonen
16 Chamberlain Ave.
Puhelin RU. 2-4227
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO. 6-8815

Rahastonhoitaja: Allan Ilbury
488 Brock Ave. Toronto, Ont.
Puhelin LE. 5-1054

LIITON NAISJAOSTO
Elsie Jokinen
21 Granlea Road, Willowdale, Ont.
Puhelin BA. 1-1489

LIITON HIIHTOJAOSTO
Puheenjohtaja: Unto Penttinen
38 St. Lawrence St., Sudbury, Ont.

Leipomakurssit järjestettiin Fort Williamissa

Fort William. — Lähes sata naista osallistui Fort Willaimin osuustoimintakiltan järjestämille leipomokursseille torstaina syyskuun 14 pnä Artonan legionan haalilla. Puheenjohtaja Bertha Hillberg esitti kurssien ohjaajan mrs. Johnsonin, joka on Manitoba Federation Co-opista.

Mrs. Jean Cooper, joka juuri palasi Saskatoonista kursseilta toimi mrs. Johnsonin apuna. Useiden leivosten valmistamista näytettiin.

Lyhyen väliajan jälkeen mr. R. Raketti, joka toimii paikkakunnan osuuskaupan kirjanpitäjänä, selitti mikä on ero osuustoimintaliikkeiden ja yksityiskauppain, kuka omistaa ne ja kuka niistä hyötyy. Osuusliikkeet toimivat jäseniensä hyväksi, sano ihän. Näytteillä oli paljon osuusliikkeiden tavaroita.

Mrs. Alex Anderson oli vastuussa kahvin tarjoilusta ja häntä auttoivat mrs. J. Murray, mrs, A. Lenton, mrs. Jean Comishin ja E. Simophy.

Ovipalkinnon voitti mrs. Strachen, osuusliikkeen ruokakorit G. Lellava, mrs. J. Liboni, mrs. Barr, mrs. J. Murray ja mrs. A. Lenton.—E. R.

— Sanomalehti on määräajoin ilmestyvä painotuote, jonka tarkoituksena on uutisten julkaiseminen ja erinäisten tapahtumien arvosteleva käsitteleminen. Sen takia se on välttämätön kaikille ihmisille.

Tilatkaa Vapaus!

New York Times arvostelee länttä

New York. — New York Times kirjoitti tiistaina toimenpiteistä, joilla voitaisiin saada aloite Saksan kysymyksessä pois Hrushtshevin käsistä.

Länsivallat ovat Berliinin kriisin aikana pääasiassa keskittyneet puolustamaan nykyistä järjestystä. Ne ovat ilmoittaneet olevansa tyytyväisiä nykyiseen epänormaaliin tilanteeseen ja varoittaneet Neuvostoliittoa rajoittamasta Länsi-Berliinin vapautta ja länsivaltain oikeuksia. Tämä ei kuitenkaan lehden mielestä ole oikein.

Tämän politiikan vuoksi länsivaltoja on painostettu sekä kotimaassa että ulkomailla tekemään myönnytyksiä rauhan "ostamiseksi".

New York Times ehdottaa kahta myönteistä toimenpidettä: Saksan rauhan suunnitelmaa, joka perustuisi sodan jälkeen tehtyyn sopimukseen, mutta joka olisi vuoden 1959 suunnitelmia yksityiskohtaisempi, ja "vapaudenjulistusta, jossa määriteltäisiin länsimaailman periaatteet, ja joka olisi muutakin kuin kommunismin aiheuttama kielteinen reaktio.

Lehden mielestä länsivaltojen ulkoministerien olisi istunnossaan Washingtonissa torstaina harkittava näitä toimenpiteitä.

— Entente, yhteisymmärrys, varsinkin valtioiden välinen. Puhekielessä se merkitsee usemmiten sitä valtaryhmää, joka ensimmäisessä maailamnsodassa taisteli Saksaa ja sen liittolaisia vastaan.

Syvästi kaivaten ilmoitan, että mieheni

EINO JOHANNES BLOM
(SJOBLOM)

Kuoli Sudbury Memorial-sairaalassa heinäkuun 3 pnä 1961. Hän oli syntynyt Teuvan Riipissä, Suomessa, toukokuun 31 pnä 1903, oli kuollessaan 58 v. 1 kk. ja 2 päivän ikäinen.

Lähinnä suremaan jäi hänen vaimonsa Impi (o.s. Korpi), yksi sisko, mrs. Elle Paavola, Prince Rupertissa, B. C. ja yksi serkku, Väinö Haapamäki, Huntsvillessä, Ont., sekä neljä siskoa ja kaksi veljeä Suomessa ja laaja toveri- ja ystäväpiiri täällä.

Haudattiin heinäkuun 5 pnä Sudburyn Park Lawn hautausmaahan.

Synkkänä nousi heinäkuun päivä,
ja pilvet ne verkalleen kulki,
kun saapui vieras tuo surullinen,
tuoni syliinsä Einon sulki.

Vaimosi Impi.

Nyt himmennyt on silmäsi,
ei enää kuule korvasi.
Ei kieli käänny lausumaan,
vaik' kuinka olis toivoni.

Siskosi Elma.

Lepää rauhassa Eino,
alla mustan mullan.
Unhoittaa Sinua, Eino,
en voi milloinkaan.

Sam.

Rientosi elämän päättyi,
toisin olit suunnitellut.
Vaan kohtalosi oli näin,
sitä toisin et muuttaa voinut.

Serkkusi Haapamäen perhe.

K I I T O S

Sydämellisesti kiitän kaikkia ystäviä, jotka niin suurilukuisina olivat saattamassa Einoa viimeiseen lepoon. Monet kiitokset lohduttavista myötätunnon osoituksista raskaan suruni hetkellä. Kiitos kauniista kukista ja kukkalaitteista, jotka kaunistivat Einon hautakummun. Kiitos kantajille viime palveluksesta. Erikoiset kiitokset mr. ja mrs. Ivar Laaksolle sekä mr. ja mrs. Paavo Hakalalle kahvitarjoilun järjestämisestä.

Sydämellisesti teitä kaikkia kiittäen,

IMPI BLOM
R. R. 2, Sudbury, Ontario

PARHAINTA ONNEA JA TERVEYTTÄ SINULLE

Jalmar Tähti

70-vuotissyntymäpäivän johdosta ja paljon iloisia ja onnentäyteisiä vuosia lisää toivottavat allamainitut sukulaiset ja ystävät:

Elsa Tähti
Larry, Patsy, Tujia ja Ake Hunnakko
Terttu ja Gunnar Tammi
George Leppäniemi
Olga ja A. Salo
Lydia ja Wm. Niemi
Hilja ja Onni Ojanperä
Martha ja Väinö Turkia
Eva ja Matti Järvinen
Aino ja Gunnar Gustafson
Maija ja V. Jaakkola
Vieno ja Tauno Niiranen
John, Elmer, Ester ja S. Hilden
Irja ja Matti Heiska
Allan, Lempi ja O. Tyyskä
Ilma ja Henry Rönty
Aino ja John Lahti
Kerttu ja Eino Laakso
Ida ja A. Kettunen
Katri Mertanen
Saga ja Eino Salo
Eira ja Ed
Martha ja Kalle Kujanpää
Liisa ja Eino Hytönen
Ida, Aino ja K. Kauhala
Berit ja Kauko Syren
H. V. Narvainen
Aune ja Uuno Sorvali
Elli ja Martti Vuori
Emppu Ristonen
Hilma ja Eino Luoma
Helmi ja Anton Tervola
Sadie ja Eino Erkkilä
Ida Leino, Turku
Martha Peltonen
Nancy, Hilma ja Matti Rasmus

Aili ja Victor Kauppila
Martha ja Frank Laakso
Eikka Frantsi
Annikki, Esther ja S. Vickman
Olivia ja John Tolvanen
Kaisa ja Paavo Kaarto
Elvi ja Lauri Penttinen
Kerttu ja Aarne Forstrom
Lempi ja George Ahonen
Impi ja Väinö Tulonen
Impi Illberg ja Allan
Mary Perälä
Elma ja John Lähde
Sinikka ja Keijo Hytönen
Lyyli ja Aug. Merihelmi
Taimi ja A. Nummi
Irja Salmi
David, A. ja O. Saine
Helen ja Eino Tarvainen
Rauha ja P. Hakala
Elli Johnson
Ida Suvanto

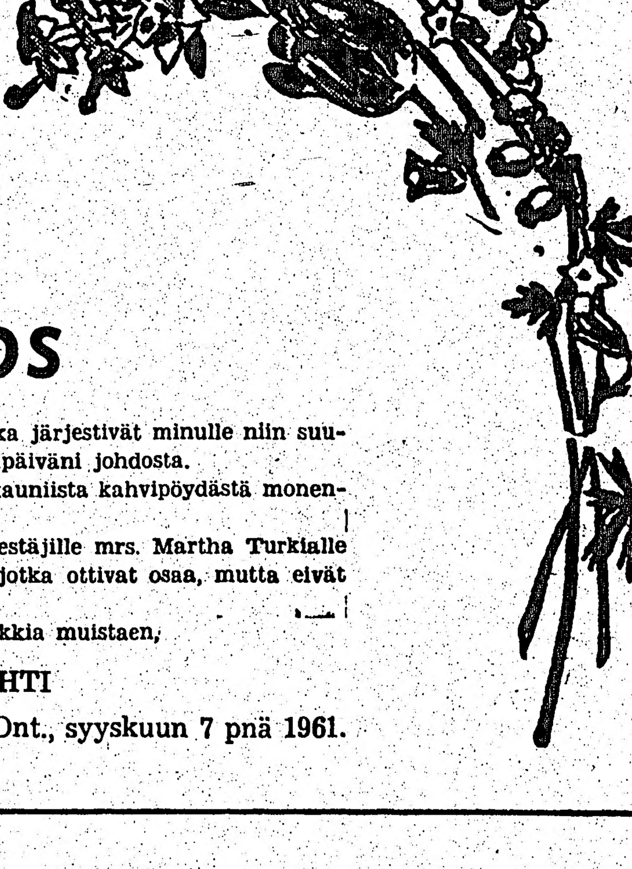

KIITOS

Kaunis kiitos sukulaisille ja ystäville, jotka järjestivät minulle niin suurenmoisen yllätyksen Don-haalilla syntymäpäiväni johdosta.

Kiitos lahjasta, rahasta ja kukista sekä kauniista kahvipöydästä monenmoisine herkkuineen.

Erikoiset kiitokset tämän yllätyksen järjestäjille mrs. Martha Turkialle ja mrs. Lyyli Niemelle. Kiitos myös niille jotka ottivat osaa, mutta eivät olleet saapuvilla.

Sydämellisyydellä teitä kaikkia muistaen,

JALMAR TÄHTI

90 Neville Park Blvd., Toronto, 13, Ont., syyskuun 7 pnä 1961.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n 50-vuotisjuhlain tanssikomitean kokous pidetään Finnish-haalilla tänä iltana kello 7.30.

Harvestibingokomitean kokous Finnish-haalilla ensi torstaina klo 7 ip.

CSJ:n 50-vuotisjuhlakomitean kokous pidetään Finnish-haalilla ensi torstaina klo 7.30 illalla.

Sävel-kuoron laatikkopäivälliskomitean kokous pidetään Finnish-haalilla ensi keskiviikkona klo 7.30 ip.

SUDBURYN NAISTENKERHON KOKOUS TK. 26 PÄIVÄNÄ

Sudburyn naistenkerhon kokous pidetään Finnish-haalilla ensi tiistaina, tk. 26 pnä, alkaen klo 7.30 illalla. Kesäloman jälkeen alkaa naistenkerho jälleen vakinaisen toimintansa syksyn ja talvikauden ajaksi.

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-6729
Medical Arts rakennuksessa
260 Cedar St., Sudbury

MAANMITTARI
Murray R. Maher, O.L.S.
Ontarion maanmittari
PUH. OS. 4-6348 HUONE 124
164 ELM ST. E. SUDBURY, ONT.

Pat's Barber Shop
HUOLELLINEN TYÖ
7 CEDAR ST., SUDBURY
Viinakaupan vieressä

Sudbury Footwear
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
Suutari KAHILA on nyt palveluksessamme
BILL GRODECK, omist.
21 Larch King Edward rakenn.

WHITEFISH SHELL SERVICE
Shell-tuotteiden autopalveluasema
Alfons Wetzl ja Frank Hlaxa
Hinaus- ja maantiepalvelu
Ammattimekaanikko yleisille korjauksille
KAHVIA JA RUOKAA
Maantie 17 varrella Whitefishissa

Visan ja Alertsin konserttikomitean kokous keskiviikkona

Urheiluseurojen Wanupin Visan ja Sudburyn Alertsin konserttikomitean kokous pidetään Sudburyn Finnish-haalilla huomenna, keskiviikkona tk. 20 päivänä kello 7.30 illalla. Toivotaan kaikkien komitean jäsenten läsnäoloa.

Visan kukkatanssit Wanupissa syysk. 23 pnä

Voimistelu- ja urheiluseura Visa järjestää syyskuun 23 päivänä Wanupin haalille pidettäväksi oikein roimat kukkatanssit, joista ei varmaankaan tule ilo puuttumaan.

Naisväkeä pyydetään tuomaan kukka-boquetin tullessaan.

Tanssit aloitetaan kello 9 illalla hyvällä soitolla.

Lauantai-iltana tk. 23 päivänä tavataan Wanupin haalilla.

$30,000 ARVOSTA SAVUKKEITA VARASTETTU

Poliisi tiedoitti maanantaina, että viime sunnuntaina varastettiin Mostorwayn autosaamelta valtatie 69 varrelta kuorma-autosta $30,000 arvosta savukkeita. Poliisin arvelun mukaan varkaus tapahtui kello 2 aamulla. Kaikkiaan varastettiin 90,000 laatikkoa savukkeita.

Nainen löydettiin hirttäytyneenä

Parry Sound. — Viime perjantaiaamuna löydettiin mrs R. Wilson hirttäytyneenä puussa lähellä kotiaan täällä. Poliisipäällikkö George Doolittle sanoi, että hänen miehensä oli maininnut, että hänen vaimonsa meni pois kotoaan edellisenä yönä. Mrs Wilsonin lapsi viisi viikkoa aikaisemmin kuoli pian syntymänsä jälkeen ja senjälkeen mrs. Wilson no ollut huonossa kunnossa ja lääkärin hoidon alaisena.

Iona Reed kolmanneksi maailman hanurimestaruuskilpailussa

Prom-hanurikoulun opettaja Karl Pukara tiedoitti maanantaina, että Iona Reed on saanut kolmannen palkinnon maailman amatöörien hanurisoittajien kilpailussa Italiassa tk. 15 päivänä. Miss Reed on ainoastaan 16-vuotias, joten hänen sijoittautumisensa kolmannelle tilalle maailman parhaitten hanurisoittajien joukossa voidaan pitää erinomaisena saavutuksena. Hän on Karl Pukaran oppilas.

TILATKAA VAPAUS!

Tärkeä veronmaksajain kokous Whitefishissa

Whitefish. — Dieppen ja Louisen veronmaksajain tärkeä kokous pidetään koululla perjantaina syyskuun 22 päivänä alkaen kello 3 illalla. Kokouksessa keskustellaan $40,000 — $45 000 koulurakennuksen tekemisestä.

Kuten aikaisemmin lehdessämme mainittiin, niin Sudburyn alueen koulutarkastajan antaman tiedon mukaan Dieppen ja Louisen-townshipit saavat maakuntahallitukseltat 69 prosenttia. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jos uusi koulurakennus tulee maksamaan $45,000 siitä koituisi $3,500 —$4 000 vuosimenot. Koska maakuntahallitus maksaisi siitä 69 prosenttia, niin silloin jäisi veronmaksajain maksettavaksi noin $1,200 vuodessa.

Viime vuonna tarkastajan antaman tiedon mukaan oli paikkakunnan koulussa 31 oppilasta ja maakuntahallitus voi pakoittaa koulun laajentamisesn vain siinä tapauksessa jos on koko vuoden aikana 40 oppilasta tai sen yli.

Maakuntahallitus siellä maksaa nykyään 69 prosenttia koulumenoista ja kaikkien korkeimmaksi avustusmääräksi voidaan saada veroarvioiden uusimisen perusteella 73 prosenttia.

Sanomalehtibingo tk. 28 päivänä

Sanomalehtibingo, joka aikaisemmin aiottiin pitää jo ensi torstaina pidetään torstaina, tk. 28 pnä kello 7.30 ip. Voittovalikoima pyritään tähän syyskauden ensimmäiseen bingoon saamaan mahdollisimman monipuolinen. Kaikki lehtiemme ystävät voivat siinä olla apuna ja lahjoittaa voittoja.

Saapukaa sanomalehtiemme tukemisbingoon ensi viikon torstaina ja avustamaan hyvän voittovalikoiman hankinnassa.

Ainakin kolme pormestarin ehdokkaaksi

Kaksi vuotta varapormestarina ollut kontrolleri Bill Ellis tiedoitti viime lauantaina, että hän rupeaa pormestarin ehdokkaaksi. Hän antoi lausunnon sen jälkeen kun nykyinen pormestari Bill Edgar sanoi, että hän ei rupea pormestarin ehdokkaaksi.

Ellis oli aikaisemmin McKimin valtuuston jäsen seitsemän vuotta ja viimeiset kolme vuotta ennenkuin McKim yhdistettiin Sudburyyn hän oli sen esimies.

Hän sanoi olevansa sitä mieltä, että Sudburyn kunta on kuluttanut liian paljon rahaa ja että vähemmälläkin kuluttamisella voitaisiin tulla toimeen.

Entinen pormestari Joe Fabbro on myöskin sanonut, että mahdollisesti hän rupeaa pormestarin ehdokkaaksi. Hän ilmaisi mielipiteenään, että kaupungin hallinnon ongelmaan nähden on suurta tyytymättömyyttä ja että koska hänellä on entistä kokemusta hän on kiinnostunut pyrkimään uudelleen pormestariksi.

Myöskin entiset valtuusmiehet Abbe Gagnon ja Sam Rothschild rupeavat pormestarin ehdokkaiksi.

Nykyinen pormestari Bill Edgar luopuu tehtävästään joulukuun lopussa ja todennäköisesti ryhtyy pääopettajaksi College St. kansakouluun, jossa on väliaikainen pääopettaja. Hän on toiminut opettajana 32½ vuotta aikaisemmin.

Pyiden metsästys ollut huonoa

Maa- ja metsähallituksen Sudburyn virkailijat tiedoittivat viime lauantaina, että pyiden ja vesilintujen metsätys, joka alkoi tk. 15 päivänä pohjoispuolella valtatie 17:sta, on ollut vähän tuloksia tuottavaa.

Tiedonannossa sanotaan, että vesilintuja on runsaasti mutta kylmä sää keväällä aiheutti sen, että pyitä on vähemmän kuin tavallisesti.

Kuuba karkoitti katolisen kirkon johtajia

Havanna. — Piispa Eduardo Boza Masvidal ja 135 pappia karkoitettiin Kuubasta sunnuntaina espanjalaisella laivalla, Covadongalla.

Näiden kirkonmiesten joukossa oli 46 kuubalaista, mukaanlukien piispa. Tästä syystä kirkonmiehet ovat valittaneet Kuuban hallitukselle, että se ei ole heidän mielensä mukaan oikeutettu karkoittamaan Kuuban kansalaisia. Laiva on matkalla La Corunaan Espanjan luoteisosaan.

Pidätettyjen kirkonmiesten joukossa oli myös viisi canadalaista, neljä hollantilaista, yksi venezuelalainen, yksi italialainen ja yksi unkarilainen.

Paloruiskut sanavapauden tukahduttamiseksi Gillisillä

Mine-Millin osasto 598 virallisia edustajia ei osallistu International Union of Mine, Mill and Smelter Workers vuosikonventioniin, joka alkoi maanantaina Edmontonissa Albertassa. Tämä johtuu siitä, että osasto ei ole maksanut pääveroa union keskukselle.

Mine-Millin toisen piirin toimistosta Sudburysta tiedoitettiin viime viikon lopulla, että osastoa konventionissa epävirallisesti edustavat Chester Patterson, Elgin Rich, J. J. Quinville, Bernard Petruka William Laporte ja Tom Taylor. Viimeksimainittu äskettäin erosi Mnie-Millin osasto 598 johtokunnan jäsenyydestä koska Gillisin johtama johtokunta on yrittänyt saada osaston liittymään terästyöläisten unioon. Sudburysta matkustivat Edmontonin konventioniin Mine-Millin toisen piirin presidentti Mike Solski ja sihteeri Bill Kennedy. Konventioniin odotetaan osallistuvan noin 100 edustajaa eri puolilta British Columbiaa, Thompsonista, Manitobasta, Timinsin lähellä olveasta Kam Kotian kaivokselta ja Cobaltin alueelta.

Viime viikolla Mine-Millin osasto 598 haalilla pidetyssä kokouksessa, jossa puhuivat terästyöläisten union johtaja William Mahoney, kiellettiin osaston Don Gillisin toimesta arvostelevat puheenvuorot. Eräs puheenvuoron käyttäjä ehti sanoa: "Terästyöläisten union on vain kiinnostunut tämän osaston suuriin pääveroihin."

"Me emme riitele täällä", sanoi Gillis. Näyttämön takana olivat paloruiskut valmiina sitä varten, että jos joku olisi sanonut jotain vastaan olisivat he saaneet paloruiskuista päälleen suihkun. Ei ole ihme vaikka terästyöläisten johtaja Mahoney sanoi, että on hyvä puhua koska vallitsee hyvä hiljaisuus.

Canadian Labor Congress yrittää suorittaa hajoitustyötä Myöskin Sudbury and District General Workersin osasto 902:ssa. CLC:n järjestäjä Jim Robertson oli järjestänyt siinä mielessä hajoittajien kokouksen, johon paikallisessa sanomalehdessä sanottiin olleen 80 osasto 902 jäsentä. Osaston jäsenmäärä on noin 1,000 Robertson oli yllyttänyt heitä liittymään Sudbury General Workers Union osasto 101:een.

Robertson yritti pikaista päätöstä ja sanoi, että päätöksen pitäisi tehdä pikaisesti, mutta mitään päätöstä ei tehty.

Pres. Kekkosen Amerikan ohjelma hahmoittumassa

Canadassa käydään kauppaneuvotteluja — Yhdysvalloissa on nähtävyyksiä

Helsinki. — Suomen presidentti Urho K. Kekkonen ja rouva Kekkonen aloittavat vierailunsa Yhdysvalloissa lokakuun 16—17 pnä 1961 presidentti ja rouva Kennedyn virallisina vieraina Washingtonissa, tiedottaa USAn ulkoministeriö. Suomen presidentti ja hänen seurueensa saapuvat Washingtoniin välittömästi Canadaan tekemänsä vierailun jälkeen. He lähtevät Washingtonista lokakuun 18 pnä kiertomatkalle Yhdysvaltoihin käyden Duluthissa, San Franciscossa ja Los Angelesissa. New Yorkissa presidentti Kekkonen suorittaa vierailun Yhdistyneissä kansakunnissa. Hän lähtee seurueineen paluumatkalle Suomeen lokakuun 31 päivän vaiheilla.

Washingtonin vierailua varten on järjestetty seuraava ohjelma:

Lokakuun 16. pnä klo 11.08 on saapuminen Washingtonin lentokentälle, missä presidentti Kennedy ottaa vastaan Suomen presidentin. Klo 13 on lounas Valkoisessa talossa, minkä jälkeen molemmilla presidenteillä on tilaisuus keskusteluihin. Klo 17.00 presidentti ja rouva Kekkonen ottavat vastaan ulkovalto en edustustojen päälliköt rouvineen Suomen suurlähetystössä. Klo 20.00 alkavat ulkoministeri ja rouva Ruskin juhlapäivälliset presidentti ja rouva Kekkosen kunniaksi ulkoministeriössä.

Lokakuun 17. pnä aamupäivällä on vierailla tilaisuus tutustua Washingtonin nähtävyyksiin, m.m. National Gallery'n taidekokoelmiin ja George Washingtonin kotiin Mount Vernonissa. Klo 12.30 presidentti Kekkonen pitää puheen National Press Clubin lounaalla. Klo 15.00 presidentti Kekkonen laskee seppeleen tuntemattomien haudalle Arlingtonin kansallisella hautausmaalla. Klo 20.00 alkavat juhlapäivälliset ja niiden jälkeen klo 22.15 vastaanotto Suomen suurlähetystössä.

Lokakuun 18. pnä klo 9.30 presidentti ja rouva Kekkonen seurueineen lähtevät Washingtonin lentokentältä matkalle New Yorkiin.

Presidentti ja rouva Kekkosen mukana seuraavat Yhdysvalloissa ulkoasiainministeri Ahti Karjalainen, suurlähettiläs ja rouva R. R. Seppälä, apulaisosastopäällikkö Max Jakobson ulkoasiainministeriöstä, lähetystösihteeri Matti Tuovinen Suomen Washingtonin suurlähetystöstä. Tasavallan presidentin nuorempi adjutantti majuri Urpo Levo ja tasavallan presidentin lääkäri professori Pauli Soisalo. Yhdysvaltain Helsingin-suurlähettiläs Bernard tulee olemaan presidentti Kekkosen seurassa Washingtonin vierailun ajan.

Ottawa. — Suomen presidentin Urho Kekkosen vierailu Canadassa alkaa alustavien suunnitelmien mukaan lokakuun 10 pnä, kertoi Suomen Ottawan-suurlähettiläs Arttu-ri Lehtinen keskiviikkona. Kuusipäiväisen vierailun ohjelma valmistuu lopullisesti ensi viikon alussa.

Presidentti saapuu ensin Montrealiin ja vierailee sen jälkeen Ottawassa, Kitchenerissä, Torontossa ja Niagaran putouksilla, Ottawassa hän viipyy 1—1½ päivää ja on sen ajan kenraalikuvernööri George Vanierin vieraana.

Vierailu on luonteeltaan puhdas good will-käynti, korosti suurlähettiläs Lehtinen ja jatkoi, että molempien maiden välisestä kaupasta neuvotellaan canadalaisten viranomaisten kanssa. Canada tuo Suomesta mm. puunjalostustuotteita, koneita, turkiksia ja graniittia.

Suurlähettiläs Lehtinen arvioi, että Canadassa asuu n. 80,000 suomalaissyntyistä henkilöä.

POHJOISMAIDEN ULKOMINISTERIT OVAT ASEISTARIISUNNAN KANNALLA

Kööpenhamina. — Pohjoismaiden ulkoministerikonferenssi korosti torstaina antamassaan julkilausumassa tehokkaasti valvottua yleistä aseistariisuntaa koskevien rehellisten ja suorien neuvottelu'en merkitystä.

Kööpenhaminan konferenssiin keskiviikkona ja torstaina osallistuivat Tanskan ulkoministeri Jens Otto Krag, Suomen ulkoministeri Ahti Karjalainen, Islannin ulkoministeri Gudmundur I. Gudmundsson, Norjan Halvard Lange ja Ruotsin Östen Unden.

Konferenssissa ministerit neuvottelivat muutamista kysymyksistä, jotka ovat YKn syyskuun 19. pnä New Yorkissa alkavan yleiskokouksen päiväjärjestyksessä.

Ministerit antoivat konferenssistaan seuraavan julkilausuman:

Aseistariisuntakysymyksestä keskustellessaan ministerit olivat yksimielisiä siitä, että nykyisessä maailmantilanteessa on tärkeämpää kuin koskaan saada aikaan suorat ja rehelliset neuvottelut tehokkaasti valvotusta yleisestä aseistariisunnasta. Pikkuvaltiot, joille jännityksen laukeaminen ja aseistariisunta on yhtä tärkeää kuin suurvalloillekin, ovat vastuussa siitä, että kysymystä pidetään vireillä, ja että neuvottelut ja sopimus saadaan aikaan. Ulkoministerit toivovat että yhä käynnissä olevat tätä asiaa koskevat neuvotteluyhteydet tulevat johtamaan tuloksiin ja vaikuttamaan siis siihen, että aseistariisuntakeskustelut YKn 16. täysistunnossa tulevat olemaan rakentavia.

Ulkoministerit valittavat syvästi ja yksimielisesti sitä, että melkein kolme vuotta kestänyt tauko ydinkokeiluissa on nyt loppunut. On syytä korostaa, että atomivaltioiden on ehdottomasti päästävä pian yksimielisyyteen suhtautumisessaan ydinasekokeisiin ja niiden on jatkettava välittömästi keskustelujaan pitäen yksimielisyyttä päämääränään.

Ulkoministerit toivovat myös, että kysyys Kiinan edustuksesta Y-Kssa ratkeaisi.

Kongon tilanteesta keskustellessaan ulkoministerit totesivat maan poliittisen elämän vakiintuneen perustuslaillisen parlamentaarisen hallituksen muodostamisen jälkeen. Täten on päästy askel lähemmäksi YKn toiminnan päämäärää Kongossa. YKn tuloksellinen toiminta tässä yhteydessä osoittaa, että maailman ärjestöllä ja sen elimillä on oltava tehokas toimintakyky.

Ministerit sopivat kannattavansa Hermond Lansungin ehdokkuutta YKn viidennen valiokunnan puheenjohtajan paikkaa täytettäessä.

Islannin hallituksen kutsusta seuraava ulkoministerien konferenssi pidetään keväällä 1962 Reykjavikissa.

Hammarskjöld kuoli lento-onnettomuudessa

(Jatkoa 1. sivulta)

kennusta mörssäreillä. Yhteys päämajan ja kaupungin muiden osien kanssa oli katkennut.

YKn panssarijoukot olivat kuitenkin vielä patrullissa Elisabethvillen kaduilla ja aika-ajoittaisia yhteenottoja tapahtui.

Tiedotuksissa sanottiin, että YKn joukot olivat edelleen kontrollissa 60 mailia luoteiseen Elisabethvillesta sijaitsevassa Jadotvillessa ja Kaminan lentokentällä, joka sijaitsee 200 mailia luoteiseen Elisabethvillesta.

Jadotvillesta saapuneessa tiedotuksessa sanottiin, että 1,800 katangalaista santarmia oli sunnuntaina matkalla Elisabethvilleen.

Katangan hallituksen lähteistä saaduissa tiedoissa väitetään, että 30 ruotsalaista YKn joukoissa olevaa sotilasta oli lähtenyt karkuteille ja matkalle kohti Rhodesian rajaa siviilivaatteissa. Tiedotuksessa lisättiin, että katangalaiset santarmit olivat kuitenkin vanginneet heidät.

Irlantilaiset, ruotsalaiset ja intialaiset YKn joukot Elisabethvillessa pysyivät hermokeskuksien kontrollissa huolimatta tarkka-ampujain ja mörssäritulen aikaansaamasta häiriöstä, sanottiin sieltä saapuneessa raportissa.

Tiedotuksissa kerrotaan, että 400 irlantilaista ja ruotsalaista YKn sotilasta torjui katangalaisten panssarijoukkojen hyökkäyksen Kaminan lentokentällä ja että ne olivat edelleen täydessä kontrollissa.

150 irlantilaisen sotilaan piiritys Jadotvillessa luhistui kun katangalaiset sotilaat ryhtyivät kapinaan valkoihoisia upseereitaan vastaan, ilmoitti Jadotvillessa olevien irlantilaisten YKn joukkojen komentaja.

Tshombe on vannonut käyvänsä totaalista sotaa YKta vastaan.

— Buddalaiset munkit käyttävät orenssivärisiä kaapuja, koska heidän mielestään sellainen väri on kaikkein rauhanomaisin.

— Euroopassa arvellaan olevan noin 1,000,000 mustalaista, joista suurin osa elää Romaniassa, Unkarissa ja Espanjassa.

Hääkutsu

Ystävällisesti kutsumme kaikkia sukulaisia ja ystäviä saapumaan tyttäremme

MARION ANN'IN

ja

REINO JOHANNES YLISEN

häätilaisuuteen, joka vietetään Wanupin haalilla lauantaina, lokakuun 21 pnä 1961, klo 8 illalla. Vihkiminen tapahtuu St. John's luterilaisessa kirkossa, Pine Street, Sudbury, Ontario, kello 2 iltapäivällä.

MR. JA MRS. ARMAS WIITA,
216 Nepahwin Ave.,
Sudbury, Ontario

SUOMEN viikko- ja kuukausijulkaisuja
SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME!

"Uusi Nainen"
Hinta 45c, postitse lähetettynä 50c

"APU"
No. 15—22—23—24—30—31—32
Irtonumeron UUSI HINTA 30c
Postitse lähetettynä 35c

"Valitut palat"
Seuraava on elokuun numero
Irtonumeron hinta 35c
Postitse 40c

Neuvostoliitto
Kerran kuussa ilmestyvä kuvalehti
HINTA 25c — Postitse 35c

"Viikonloppu"
Saatavana numerot 2—3—5—6—7 8—9—10—14—15—16—17—18—19 20—21—22—23—25—26—28 29—30—31—32
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

Vauhdikasta ja jännittävää piristystä antaa jännityslukemisto
"Seikkailukertomuksia"
lukijoilleen joka viikko.
Saatavana numerot 1—2—4 6—7—8—9—10—11—12—13—14 15—16—17—18—19—20—21—22 23—24—25—26—27—28—29 30—31—32
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

"SEURA"
Koko perheen lehti
Numerot 18—27—30—31—32—34 27—29—30—31—32
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c

"Kotiliesi"
No. 8—9—10—11—12—14—15
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c

"EEVA"
Nykyaikaisen naisen lehti
Heinä- ja elokuun numero
Irtonumeron HINTA 50c. Postin kautta lähetettynä 55c.

"Kuvaposti"
No. 21—26—27—28—29—30—31—32
Irtonumeron HINTA 35c.
Postitse lähetettynä 40c.

"Suomen Kuvalehti"
Numerot 20—21—23—25—26 27—28—29—30—31—32
Irtonumeron HINTA 35c.
Postitse lähetettynä 40c.

Seuratkaa ilmoitustamme, sillä joka viikko saapuu uusia irtonumeroita yllämainituista viikkojulkaisuista. Lähettäkää irtonumerotilauksenne osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited
P.O. Box 69
100 Elm St. West, Sudbury
Ontario

Suomen edesmenneen presidentin
J. K. PAASIKIVEN muistelmat
TOIMINTANI MOSKOVASSA JA SUOMESSA 1939-41
Yhtenä osana, kangaskansissa, yhteensä 438 isokokoista sivua
Hinta sid. $6.50
Tämän kaksiosaisen teoksen ensimmäisessä osassa käsitellään talvisodan aikaa ja tapahtumia. Toisessa osassa "jatkosodan" aattotapahtumia.
"Tämä teos, jota suosittelemme lämpimästi osastojen ja seurojen sekä yksityisten kansalaisten kirjastoihin, poikkeaa jyrkästi aikaisemmin lukemistamme "muistelmista" siinä, että kirjoittaja esiintyy asiallisesti vakaumuksen miehenä niissäkin tapauksissa, missä historia on osoittanut hänen olleen väärässä — tai tulee niin osoittamaan. Tämän teoksen suurimpana arvona on se, että toisin kuin esimerkiksi pääasiassa omaa minäänsä nostavat Tannerin muistelmat, Paasikiven muistelmat avaavat ns. suurelle yleisölle "kokonaan uusia näköaloja" näistä raskaista sotavuosista ja ennen kaikkea siitä, miten ne olisivat olleet vältettävissä."
— Ylläoleva on lainaus Vapauden päätoimittaja Wm. Eklundin lausunnosta, joka julkaistiin Liekin taide- ja kulttuuriosastossa tammikuun 10 pnä 1959, koskien yllämainittua teosta.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Ltd.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

SUURIA KUVATEOKSIA
Arvokkaita lahjakirjoja

SUURI LAHJAKIRJA
"HANGOSTA IISALMEEN"
SAARISTON JA SAIMAAN VESIEN KAUNEUTTA
Tässä loistoasuisessa teoksessa on 106 sivua, joilla on 48 liitupaperille painettua monivärikuvaa.
Koko 10½" x 13¾ — HINTA SID. $10.75
Loistelias Suomen luonnonkauneutta esittelevä teos, jonka kaltaista ei ennen ole julkaistu. Teksti julkaistaan lyhennettynä ruotsiksi, saksaksi ja englanniksi teoksen lopussa.

JÄLLEEN HIENO JA ARVOKAS LAHJATEOS
"SUOMEN KAUPUNGIT"
Sanoin ja kuvin
MATTI POUTVAARA
Teoksen 464 sivulla on 694 suurta syväpainokuvaa sekä 16 monivärikuvaa, jotka yhdessä tuoreen ja asiallisen tekstiesittelyn kanssa antavat yksityiskohtaisen, nykytodellisuuteen perustuvan kuvan Suomen 34 kaupungista sekä Rovaniemen ja Kouvolan kauppaloista.
Koko 9" x 12" — HINTA SID. $10.00

VÄRIKÄS JA HIENO LAHJATEOS
Jäämeren taikapiiri
"RUIJAN RANTOJA"
värikuvina
Loistavat värikuvat ja tenhoava teksti vievät Ruijan repaleisille, jylhänkauniille rannoille, missä koskematon luonto juhlavassa hiljaisuudessaan mykistää vieraan matkamiehen. Saamme tutustua pohjan perille muuttaneisiin suomalaisiin ja heidän jälkeläisiinsä, tunturien salaperäiseen taikamaailmaan, Ruijan menneisyyteen, tämänhetkiseen arkipäivään ja mielenkiintoisiin tulevaisuudennäkymiin.
ARVOKAS LAHJA KENELLE VAIN!
98 sivua — 48 monivärikuvaa — HINTA $7.25

SUURI LAHJAKIRJA
KUOPIOSTA KUUSAMOON
Erämaitten kauneutta
113 sivua — 50 monivärikuvaa — kannessa monivärivalokuva — Teoksen koko 10½" x 13½" — Hinta kangaskansissa $10.50

TUHATYKSI YÖTÄ I-VI
6 osaa kolmena kirjana, yhteensä 1,578 sivua
HINTA $9.90
Aikuisille tarkoitettu, täydellisin suomeksi julkaistu laitos maailman kuuluisimmasta satukokoelmasta, jossa muinaisen orientin maailma elää loistokkaana ja mystillisenä. Teosta somistaa Unto Kaipaisen upea kuvitus.

Edelleen arvokas ja loistelias lahjakirja
ALEKSIS KIVEN
SEITSEMÄN VELJESTÄ
KORUPAINOKSENA
Nahkaselkäkansissa—Somistanut Akseli Gallen-Kallela
600 sivua — HINTA $7.50

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

IKKUNOITA ja OVIA

kehyksiä, raameja ja ikkunoiden hyönteisverkkoja
KEHYKSETTÖMISIÄ (Sashless) IKKUNOITA
Valmistamme verstaassamme nopeasti kaiken kokoisia. STANDARI-KOKOJA VARASTOSSA.
Hyötykää alhaisista hinnoistamme!
Varastossa:
Kaksinkertaisia ikkunoita (5 vuoden takuu)
Peneltyte ja Barclay pöytälevyjä
Metallireunustaa
Vaneerilevyjä
Lattialevyjä
Saranoita ja lukkoja
Maaleja ja vernissaa
"Scarfen Jelled" uutuusmaali on
Mainiota kaikenlaisiin pintoihin sisällä eli ulkona. Kokeilkaa tänä keväänä. Nopeasti kuivavaa ja helppoa maalata. — Ei tipu penselistä.
SUDBURY PLANING MILL
D. G. Hromlak, omist.
Puh. OS. 5-6771, ill. OS. 3-9055 11—19 GINO ST., Copper kadun päästä yltä. — SUDBURY, ONTARIO

Edesmenneen Suomen tasavallan presidentin
JUHO KUSTI PAASIKIVEN
SUURTEOKSIA
PAASIKIVEN LINJA I—II OSA
Puheita vuosilta 1944—1956.
Kaksi suurta kirjaa — Hinta yhteensä $7.25
PAASIKIVEN MUISTELMIA SORTOVUOSILTA I—II OSA
Kaksi suurta kirjaa — Hinta yhteensä $7.25
Eeva Joenpellon uusi romaani
SYYSKESÄ
230 sivua — Hinta sid. $2.50
Eeva Joenpello on luonut uuden, terävästi piirretyn naishahmon — toiveissan petyneen keski-ikäisen kirjailijattaren, vailla menestystä, vailla rakkautta.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Limited
P.O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685